

T-VER

Thailand Voluntary Emission Reduction Program

คู่มือการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจก
ภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

พิมพ์ครั้งที่ 3 (กันยายน 2562)

■ คำนำ

■ อภิธานศัพท์และคำย่อ

01 บทนำ

- 6 หลักการพื้นฐานของโครงการ T-VER
- 9 การประกันความน่าเชื่อถือของคาร์บอนเครดิต
- 9 โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ T-VER

การพัฒนาโครงการ T-VER 02

- การพิจารณาขอบเขตการดำเนินโครงการ 13
- การจัดทำเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียนโครงการ 39
- การตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารข้อเสนอโครงการ 47
- การขึ้นทะเบียนโครงการ 51
- การติดตามผลและจัดทำรายงานการติดตามประเมินผล 57
- การทวนสอบความถูกต้องของรายงานการติดตามประเมินผล 66
- การรับรองคาร์บอนเครดิต 67

■ ภาคผนวก

- 73 ภาคผนวก ก. สถิติการขึ้นทะเบียนและรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกโครงการ T-VER
- 74 ภาคผนวก ข. ตัวอย่าง CAR, CL และ FAR

คำนำ

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของประเทศได้พัฒนา **โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER)** ตามแนวทางมาตรฐานสากลและเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกในประเทศโดยความสมัครใจ และสามารถนำปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้หรือคาร์บอนเครดิต “TVERs (Thailand Verified Emission Reductions)” ไปจำหน่ายในตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจในประเทศ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ T-VER นอกจากสนับสนุนการลดปริมาณ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยังก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในชุมชน

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ได้จัดทำคู่มือการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) สำหรับผู้ที่สนใจที่จะพัฒนาโครงการ ซึ่งในคู่มือจะอธิบายถึงหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการขึ้นทะเบียนโครงการ การรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก การขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอก การรับรองระเบียบวิธีการคำนวณการลดก๊าซเรือนกระจก และการบริหารจัดการโครงการฯ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการ T-VER ต่อไป

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

กันยายน 2562

อภิธานศัพท์และคำย่อ

ก๊าซเรือนกระจก	Greenhouse Gas	ก๊าซที่มีคุณสมบัติในการดูดกลืนคลื่นรังสีความร้อนหรือรังสีอินฟราเรดได้ดี ทั้งที่มีอยู่ในธรรมชาติและสร้างขึ้นโดยมนุษย์ ก๊าซเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการรักษาอุณหภูมิในบรรยากาศของโลกให้คงที่ หากมีปริมาณมากขึ้นจะส่งผลให้บรรยากาศโลกมีอุณหภูมิสูงขึ้น
การดำเนินงานเพิ่มจากการดำเนินงานตามปกติ	Additionality	การแสดงว่าโครงการมีการดำเนินงานเพิ่มจากการดำเนินงานตามปกติ (Business as Usual) การพิสูจน์ additionality ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ อบก. กำหนด
การตรวจสอบความใช้ได้	Validation	กระบวนการที่ทำงานอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ และวิธีการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ที่บันทึกใน “เอกสารข้อเสนอโครงการ” ตามแนวทางการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการ T-VER ที่ อบก. กำหนด เพื่อขอขึ้นทะเบียนโครงการ

การทวนสอบ	Verification	กระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อทวนสอบข้อมูลกิจกรรมโครงการและผลการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลด/ดูดกลับได้ ที่บันทึกใน “รายงานการติดตามประเมินผล” ตามแนวทางการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการ T-VER ที่อบก. กำหนด เพื่อขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดและ/หรือดูดกลับได้
คำศัพทภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อน	Global Warming Potential: GWP	คำศัพทภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนของก๊าซเรือนกระจกหนึ่งๆเมื่อเทียบกับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยศัพทภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนขึ้นอยู่กับ ระยะเวลาประสิทธิภาพในการแผ่รังสีความร้อน และอายุของก๊าซนั้นๆ ในบรรยากาศ
โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย	Thailand Voluntary Emission Reduction Program : T-VER	โครงการภายในประเทศไทย ที่มีการดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกแบบสมัครใจ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำเอกสารหรือรายงานขึ้นมา ซึ่งเอกสารหรือรายงานดังกล่าวต้องได้รับการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกเพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามมาตรฐานของประเทศไทย

คาร์บอนเครดิต Thailand Verified Emission Reductions : TVERs ปริมาณการลดการปล่อยและ / หรือดูดกลืนก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรอง และ สามารถนำไปซื้อขายได้ คาร์บอนเครดิตที่ได้จากการดำเนินโครงการ T-VER มีหน่วยนับเป็นตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tCO₂e)

ปริมาณการลดการปล่อยและ / หรือดูดกลืนก๊าซเรือนกระจก Emission Reduction ปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลืนก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมโครงการ

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีฐาน Baseline Emission : BE ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีที่เป็นกรณีตามปกติ (Business as usual) หรือ ในกรณีที่ยังไม่ได้มีการดำเนินโครงการ T-VER

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมโครงการ Project Emission : PE ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากกิจกรรมภายใน ขอบเขตโครงการ

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ Leakage Emission : LE ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นภายนอกขอบเขตโครงการ ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินโครงการ

ผู้พัฒนาโครงการ ผู้ที่ดำเนินโครงการอาจเป็นเจ้าของโครงการ และ/หรือ ผู้ร่วมโครงการ ที่ทำหน้าที่พัฒนาโครงการ T-VER

ผลประโยชน์ร่วม	Co-benefit	ประโยชน์ร่วมกันที่ได้ ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม จากการดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจก
ผู้ประเมินภายนอก สำหรับโครงการ ภาคสมัครใจ	Validation and Verification Body : VVB	นิติบุคคลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก อบก. ให้ทำการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการภาคสมัครใจ และทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้จากโครงการ
พลังงานทดแทน		พลังงานที่สามารถนำมาใช้แทนพลังงานจากฟอสซิล แต่ไม่รวมถึงพลังงานนิวเคลียร์
ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจก ภาคสมัครใจ	T-VER Methodology	วิธีการคำนวณปริมาณการลดการปล่อยและ / หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรองจาก อบก.
รายงานการติดตามประเมินผล	Monitoring Report : MR	เอกสารที่ระบุการติดตามผลการดำเนินการ การคำนวณที่แสดงปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดและ/หรือดูดกลับได้จริง (เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้)

หน่วยงานบริหาร
จัดการ

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
(องค์การมหาชน) หรือ อบก. มีหน้าที่ในการ
ดำเนินการบริหารจัดการโครงการ T-VER

เอกสารข้อเสนอ
โครงการ

Project Design
Document : PDD

เอกสารที่ระบุรายละเอียดโครงการ ระเบียบ
วิธีการลดก๊าซเรือนกระจก การคำนวณ และ
แผนการติดตามผลการดำเนินโครงการ
(เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการขอขึ้นทะเบียน
โครงการ T-VER)

01

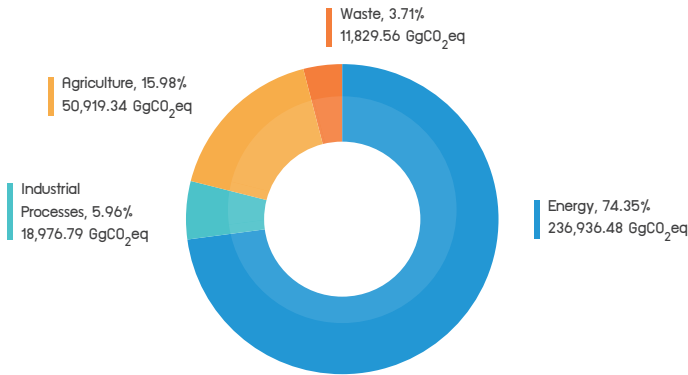
บทนำ

1. หลักการพื้นฐานของโครงการ T-VER
2. การประกันความน่าเชื่อถือของคาร์บอนเครดิต
3. โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ T-VER

บทนำ

ความเป็นมาของโครงการ T-VER

ข้อมูลจากรายงานความก้าวหน้าราย 2 ปี ฉบับที่ 2 Second Biennial Update Report of Thailand ซึ่งประเทศไทยได้เสนอต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2560 พบว่า ปี พ.ศ. 2556 ประเทศไทยมีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเท่ากับ 318.66 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยไม่รวมภาคการ เปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ ดังรูปที่ 1 - 1

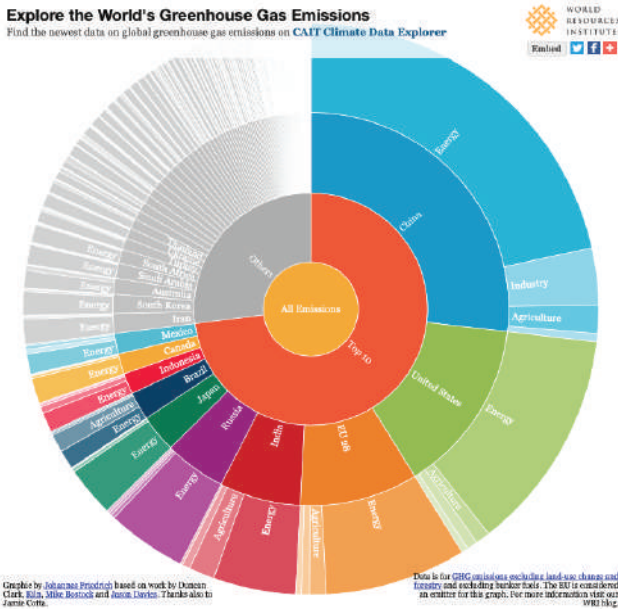

รูปที่ 1-1 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2556,
(Second Biennial Update Report of Thailand)

จากข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของนานาประเทศ เมื่อจัดลำดับเรียงตามปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก พบว่าประเทศไทยมีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอยู่ใน 20 อันดับแรก ดังรูปที่ 1 - 2 และทิศทางในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกก็มีแนวโน้มสูงขึ้น

ปัจจุบันนานาประเทศต่างร่วมมือกันที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อสนับสนุนในการบรรลุเป้าหมายที่จะควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ต่ำกว่า 2 องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับยุคก่อนอุตสาหกรรม และมุ่งพยายามควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิไม่ให้เกิน

1.5 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (COP 21) ประเทศไทยได้มีความร่วมมือกับประชาคมโลกเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2559 ประเทศไทยลงนามความตกลงปารีส (Paris Agreement) เพื่อแสดงเจตนารมณ์เข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงปารีส โดย “ประเทศไทยกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกร้อยละ 20 ในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) จากปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี ค.ศ. 2000 (พ.ศ. 2543) หรือกรณีปกติ (Business as Usual: BAU) และสามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ถึงร้อยละ 25 หากได้รับการสนับสนุนระหว่างประเทศ”

รูปที่ 1-2 แสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจำแนกตามประเทศ ปี พ.ศ. 2556 , WRI

Paris Agreement-Purpose

“เพื่อเสริมสร้างการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา (UNFCCC) โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการตอบสนองต่อภัยคุกคามจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืนและความพยายามในการจัดความยากจน”

มาตรการหรือกลไกที่ส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในประเทศ โดยให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศน้อยที่สุด จากการศึกษาและข้อสรุปที่เป็นที่ยอมรับพบว่า กลไกตลาดเป็นกลไกที่เหมาะสมในการที่จะส่งเสริมให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพในมิติทางด้านเศรษฐศาสตร์

ตลาดคาร์บอนแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ ตลาดภาคทวงการ (Mandatory Carbon Market) คือ ตลาดที่ซื้อขายคาร์บอนเครดิตที่ได้จากการดำเนินโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism: CDM) ตามมาตรฐานของ UNFCCC เพื่อนำไปใช้ในการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้พิธีสารเกียวโต และตลาดภาคสมัครใจ (Voluntary Carbon Market) ซึ่งซื้อขายคาร์บอนเครดิตที่ได้จากกลไกต่าง ๆ เช่น Verified Carbon Standard: VCS, Gold Standard: GS, Japan Voluntary Emission Reduction Program: J-VER, Korea Voluntary Emission Reduction Program: K-VER เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ เช่น การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม การชดเชยกับปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน หรือผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ดังรูปที่ 1 - 3

รูปที่ 1-3 กิจกรรมชดเชยคาร์บอน (Carbon offset),

<http://carbon-clear.com/us/what-we-do/offsetting/what-is-carbon-offsetting/>

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ได้พัฒนา “โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program : T-VER)” หรือ “โครงการ T-VER ”

เพื่อเป็นกลไกที่สนับสนุนให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทยโดยความสมัครใจ และสามารถนำปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกหรือคาร์บอนเครดิตที่เกิดขึ้นภายใต้โครงการ T-VER ไปจำหน่ายในตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจในประเทศได้ และยังก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วม เช่น ลดมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม ลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล เพิ่มพื้นที่สีเขียว เพิ่มรายได้แก่ชุมชน เพิ่มมูลค่าของเสียหรือวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร เป็นต้น ดังนั้น โครงการ T-VER สามารถตอบสนองนโยบายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ และส่งเสริมการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสีเขียวและสังคมคาร์บอนต่ำ (Green Growth Economy and Low Carbon Society)

หลักการพื้นฐานของโครงการ T-VER

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อคุณภาพของคาร์บอนเครดิตที่ได้จากโครงการ T-VER ใน การวางแผนและดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกฯ ตลอดจนการคำนวณ ติดตามผล และ ทวนสอบ ปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกของ จึงยึดหลักการ พื้นฐานสำคัญ 6 ประการ อันประกอบด้วย

■ ความตรงประเด็น (Relevance)

หมายถึง การเลือกแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจก แหล่งดูดกลับก๊าซเรือนกระจก แหล่ง ข้อมูล รวมถึงวิธีการวัดและคำนวณที่เหมาะสม ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่รวบรวมหรือประเมิน

ได้นั้น ควรที่จะสะท้อนถึงปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นภายในโครงการหรือที่เกี่ยวข้องกับโครงการ กล่าวคือ ข้อมูลในเอกสารข้อเสนอโครงการและรายงานการติดตามประเมินผลต้องมีการรายงานและมีการเลือกใช้ข้อมูลในการคำนวณที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรืออยู่ในขอบเขตของโครงการตามข้อกำหนดของโครงการ T-VER และระเบียบวิธีที่เลือกใช้เท่านั้น

■ ความสมบูรณ์ (Completeness)

หมายถึง มีการรวบรวมข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจากทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในขอบเขตการดำเนินโครงการ หรือเกี่ยวข้องับโครงการอย่างครบถ้วน กล่าวคือ ข้อมูลในเอกสารข้อเสนอโครงการ และรายงานการติดตามประเมินผล มีการพิจารณาหรือนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาคำนวณได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์

■ ความสอดคล้อง (Consistency)

หมายถึง ข้อมูลที่เก็บรวบรวมหรือคำนวณปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก จะต้องมาจากการดำเนินการตามหลักการเดียวกัน กล่าวคือ การเลือกใช้ข้อมูลในการคำนวณ การรายงานในเอกสารข้อเสนอโครงการ และรายงานการติดตามประเมินผล ต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน หรือใช้วิธีที่สอดคล้องกันตลอดของช่วงระยะเวลาการคิดคาร์บอนเครดิต

■ ความถูกต้อง (Accuracy)

หมายถึง การใช้วิธีการรวบรวมหรือคำนวณปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับ กล่าวคือ ข้อมูลในเอกสารข้อเสนอโครงการและรายงานการติดตามประเมินผล ต้องมีการรายงานและมีการเลือกใช้ข้อมูลในการคำนวณที่ถูกต้อง สอดคล้องกับการดำเนินการจริง และมีการเลือกใช้สมการตามระเบียบวิธีการอย่างถูกต้อง สามารถคำนวณผลซ้ำได้

■ ความโปร่งใส (Transparency)

หมายถึง มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ การรวบรวมหรือคำนวณปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่เพียงพอ และเหมาะสม สามารถตรวจสอบได้ กล่าวคือ ข้อมูลในเอกสารข้อเสนอโครงการ และรายงานการติดตามประเมินผล มีที่มา แหล่งอ้างอิง หรือหลักฐานรองรับที่น่าเชื่อถืออย่างเพียงพอและเหมาะสม สามารถคำนวณผลซ้ำได้

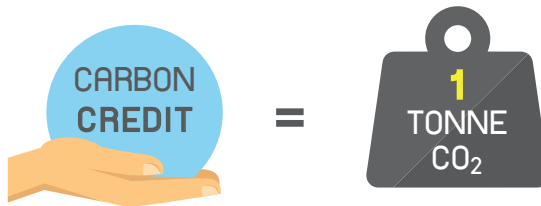
■ ความอนุรักษ์ (Conservativeness)

หมายถึง มีการใช้สมมติฐาน ตัวเลข และกระบวนการที่ทำให้การประเมินปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากโครงการไม่มากเกินไปกว่าความเป็นจริง กล่าวคือ เมื่อมีการใช้สมมติฐานการคำนวณ หรือการประมาณการข้อมูลกิจกรรมที่ใช้ในการคำนวณต้องมีการพิจารณาเปรียบเทียบกับวิธีต่าง ๆ และพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลที่ส่งผลให้ปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกอยู่ในระดับไม่เกินจริง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการประเมินปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกมากเกินกว่าความเป็นจริง

การประกันความน่าเชื่อถือของคาร์บอนเครดิต

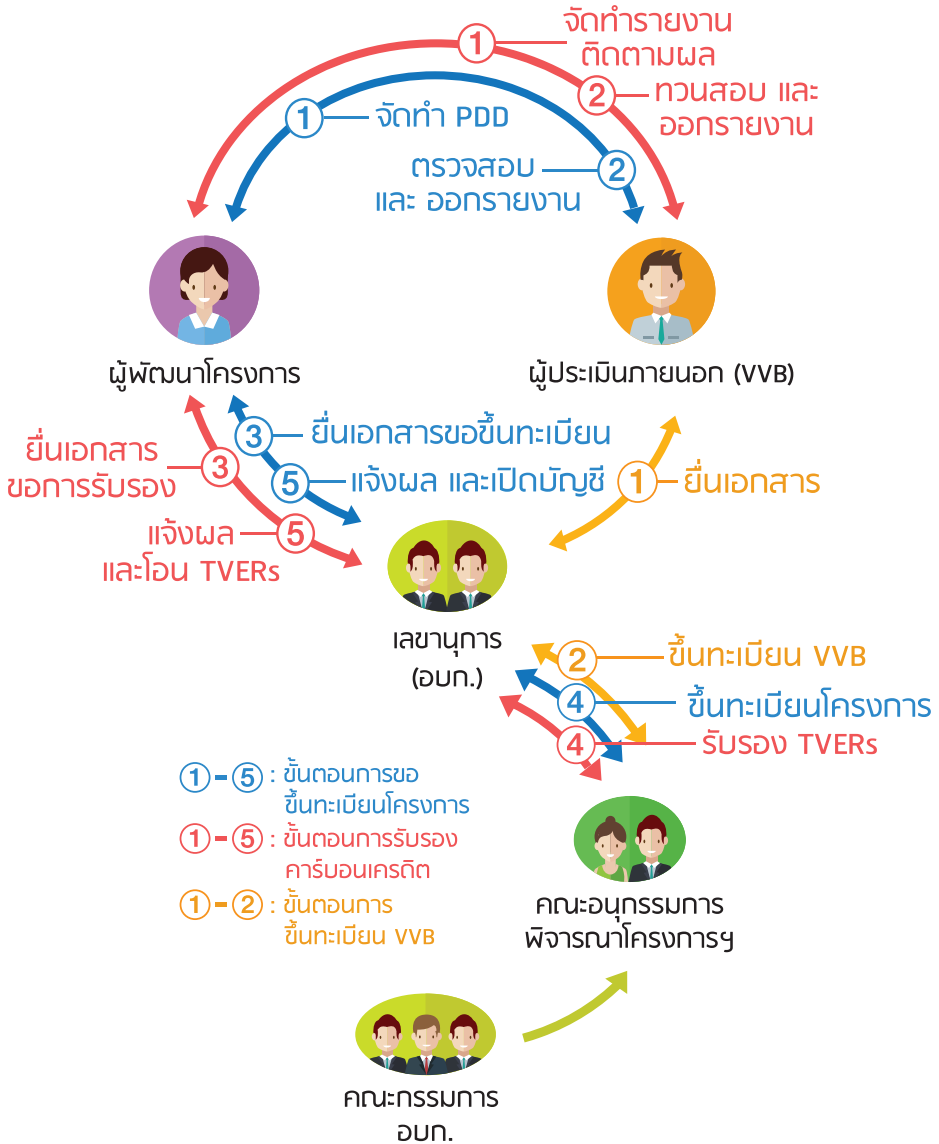
1. กรอบการดำเนินโครงการ T-VER สอดคล้องกับมาตรฐาน ISO 14064-2
2. กรอบการตรวจสอบความใช้ได้และการทวนสอบปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
ในโครงการ สอดคล้องกับมาตรฐาน ISO 14064-3
3. ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (Validation and Verification Body: VVB) ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ อบก. และผลักดันให้เกิดการรับรองระบบงาน (Accreditation) สำหรับหน่วยตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบก๊าซเรือนกระจก โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ต่อไป

โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ T-VER

คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ได้มอบหมายให้มีการจัดตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อกำกับการดำเนินโครงการ T-VER คือ คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก

คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก ทำหน้าที่พิจารณา ให้การขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER รับรองปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากโครงการ พิจารณาการขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (Validation and Verification Body: VVB) รวมถึงทำหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ ดังรูปที่ 1-4

รูปที่ 1-4 โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ T-VER

02

การพัฒนา โครงการ T-VER

1. การพิจารณาขอบเขตการดำเนินโครงการ
2. การจัดทำเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียนโครงการ
3. การตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารข้อเสนอโครงการ
4. การขึ้นทะเบียนโครงการ
5. การติดตามผลและจัดทำรายงานการติดตามประเมินผล
6. การทวนสอบความถูกต้องของรายงานการติดตามประเมินผล
7. การรับรองคาร์บอนเครดิต

การพัฒนาโครงการ T-VER

การพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Project: T-VER) ประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

- 1) การพิจารณาขอบเขตการดำเนินโครงการ
- 2) การจัดทำเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียนโครงการ
- 3) การตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารข้อเสนอโครงการ
- 4) การขึ้นทะเบียนโครงการ
- 5) การติดตามผล และจัดทำรายงานการติดตามประเมินผล
- 6) การทวนสอบความถูกต้องของรายงานการติดตามประเมินผล
- 7) การรับรองคาร์บอนเครดิต

รูปที่ 2 - 1 ขั้นตอนการพัฒนาโครงการ T-VER

ขั้นตอนที่ 1 : การพิจารณาขอบเขตการดำเนินโครงการ

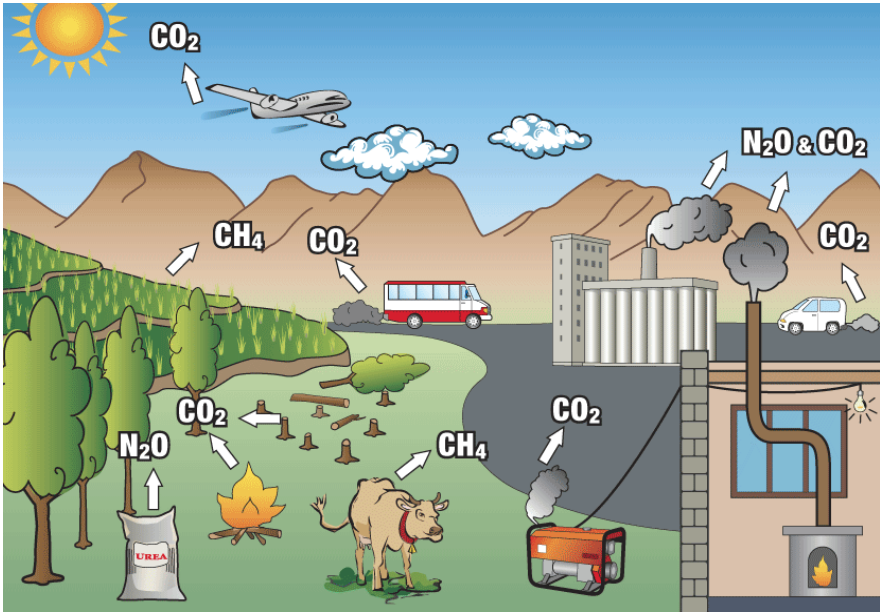
- ประเภทโครงการ
- ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
- ระยะเวลาคิดเครดิต
- รูปแบบของโครงการ
- การพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality)

ประเภทโครงการ

ก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศมีหลายชนิดด้วยกัน ทั้งก๊าซเรือนกระจกที่มีอยู่ในธรรมชาติ เช่น ไอน้ำ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) และก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของมนุษย์ เช่น ซีเอฟซี (CFC) ฮาลอคาร์บอน (Halocarbons) สำหรับโครงการ T-VER จะพิจารณาก๊าซเรือนกระจก เพียง 3 ชนิด ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ก๊าซมีเทน (CH_4) และก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N_2O)

ตัวอย่างแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจก

- คาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) จากการสันดาปเชื้อเพลิงฟอสซิล การสังเคราะห์แอส
- ก๊าซมีเทน (CH_4) จากการกระบวนการย่อยสลายสารอินทรีย์ โดยไม่ใช้ออกซิเจน การสลายตัว โดยการออกซิเดชันกับอนุมูลไฮดรอกซิล (OH) ในบรรยากาศ
- ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N_2O) การใช้ปุ๋ยไนโตรเจน ขววงเสียที่เกิดขึ้นจากภาคปศุสัตว์ (ส่วนใหญ่คือ โค กระบือ ไก่ และสุกร) การผลิตไนลอน และกรดไนตริก

รูปที่ 2 - 2 กิจกรรมปล่อยก๊าซเรือนกระจก

www.climateemergencyinstitute.com/uploads/GHG_sources.gif

โครงการ T-VER จะครอบคลุมก๊าซเรือนกระจก 3 ชนิด คือ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ก๊าซมีเทน (CH₄) และก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O)

ก๊าซเรือนกระจก	ศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อน
ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO ₂)	1
ก๊าซมีเทน (CH ₄)	25
ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N ₂ O)	298

ที่มา : IPCC Fourth Assessment Report, 2007

โดยทั่วไป การดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มหนึ่งกิจกรรม อาจลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้หลายชนิด ออก. ได้จำแนกประเภทโครงการตามลักษณะกิจกรรมของโครงการออกเป็น 6 ประเภท ซึ่งผู้พัฒนาโครงการจึงจำเป็นต้องศึกษากิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกที่ดำเนินการอยู่ว่าเข้าข่ายประเภทโครงการใด

รูปที่ 2 - 3 ประเภทโครงการ T-VER จำแนกตามลักษณะกิจกรรมของโครงการ

1. การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน

การเปลี่ยน ปรับปรุง หรือใช้อุปกรณ์ เครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม มีส่วนช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล

ตัวอย่าง

- การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างที่มีประสิทธิภาพสูง
- การติดตั้งระบบผลิตพลังงานร่วม (Cogeneration System)
- การปรับเปลี่ยนระบบผลิตความร้อน เช่น boiler
- การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานของโรงไฟฟ้า
- การปรับเปลี่ยนเครื่องทำน้ำเย็นประสิทธิภาพสูง เช่น Chiller

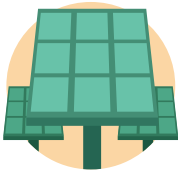
2. พลังงานทดแทน

การนำพลังงานทดแทน เช่น แสงอาทิตย์ น้ำ ลม ชีวมวล ก๊าซชีวภาพ เป็นต้น มาใช้ประโยชน์ ในรูปของพลังงานความร้อน หรือพลังงานไฟฟ้า มีส่วนช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือความร้อน

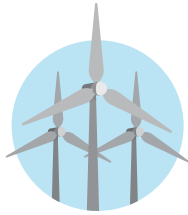
พลังงานทดแทน หมายถึง พลังงานที่สามารถนำมาใช้แทนพลังงานจากฟอสซิล แต่ไม่รวมทั้งพลังงานนิวเคลียร์

ตัวอย่าง

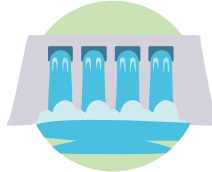
- โรงไฟฟ้าชีวมวล
- โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์
- โรงไฟฟ้าพลังงานลม
- โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ

Solar Energy

Wind Energy

Hydroelectricity

Biomass Energy

3. การจัดการของเสีย

สามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ (1) การจัดการน้ำเสียอุตสาหกรรม หรือปศุสัตว์ และ (2) การจัดการขยะมูลฝอย

■ การจัดการน้ำเสียอุตสาหกรรม หรือปศุสัตว์

คุณลักษณะน้ำเสียเหล่านี้มีค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ค่อนข้างสูง (COD > 50,000 มิลลิกรัม/ลิตร) หากมีการบำบัดน้ำเสียด้วยกระบวนการไร้อากาศ และกักเก็บก๊าซมีเทนที่เกิดขึ้น โดยนำมาใช้ประโยชน์ทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิตพลังงานความร้อน เช่น นำไปผลิตไอน้ำใน Boiler แทนน้ำมันเตาหรือก๊าซหุงต้ม (LPG) เป็นต้น หรือผลิตพลังงานไฟฟ้า ช่วยลดการปล่อยก๊าซมีเทนสู่บรรยากาศ และลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล

ตัวอย่างแหล่งกำเนิดน้ำเสีย

- โรงงานผลิตแปงมันสำปะหลัง
- โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ
- โรงงานผลิตเอทานอล
- ฟาร์มสุกร

■ การจัดการขยะมูลฝอย

การฝังกลบขยะมูลฝอยทำให้เกิดการย่อยสลายของขยะอินทรีย์ภายใต้สภาวะไร้อากาศ เช่น เศษอาหาร กิ่งไม้ ใบไม้ และเกิดการปล่อยก๊าซมีเทนออกสู่บรรยากาศ ดังนั้นการเปลี่ยนวิธีการจัดการขยะมูลฝอย หรือเปลี่ยนให้เป็นพลังงาน สามารถลดการปล่อยก๊าซมีเทนสู่บรรยากาศ และลดพื้นที่ในการฝัง กลบขยะมูลฝอย

ตัวอย่าง

- การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากก๊าซชีวภาพที่รวบรวมจากหลุมฝังกลบ
- การผลิตเชื้อเพลิงขยะ (RDF)
- การผลิตปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์
- การผลิตพลังงานไฟฟ้าหรือความร้อนจากก๊าซชีวภาพที่ได้จากการหมักขยะอินทรีย์

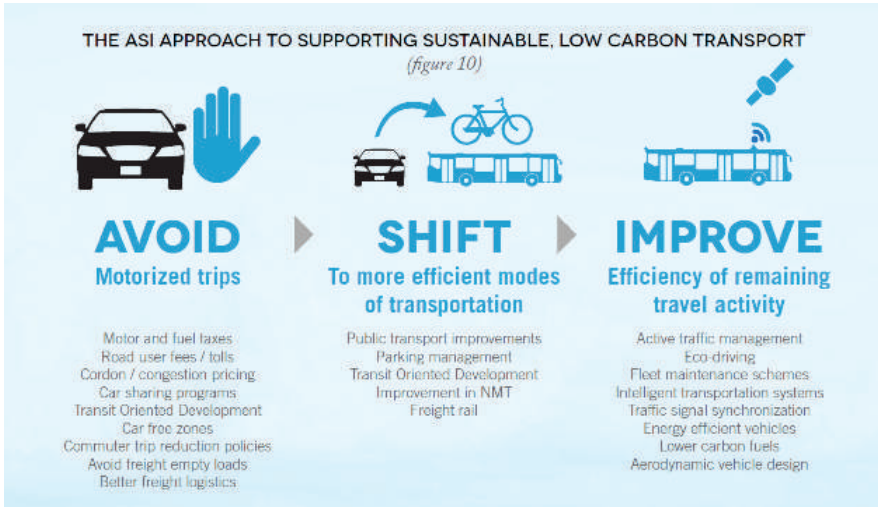

4. การจัดการในภาคขนส่ง

กิจกรรมการจัดการในภาคขนส่งสามารถช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล

ตัวอย่าง

- การเปลี่ยนเชื้อเพลิงสำหรับยานยนต์ (Fuel switch) เช่น เปลี่ยนจากการใช้น้ำมันเบนซินเป็นแก๊สโซฮอล์
- การเปลี่ยนระบบขนส่ง (Modal shift) เช่นจากการขนส่งด้วยรถเปลี่ยนมาใช้ระบบท่อ
- การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานสำหรับยานยนต์

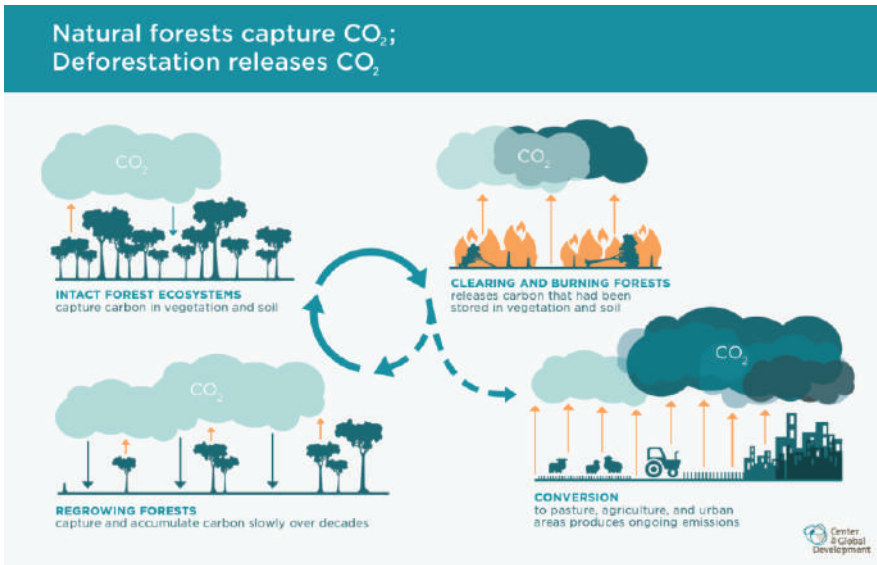
รูปที่ 2 – 3 ตัวอย่างกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจก จากการจัดการภาคขนส่ง
ที่มา: Inter-American Development Bank, Ramiro Alberto Ríos, Francisco Arango,
Vera Lucia Vicentini, Rafael Acevedo-Daunas

5. ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว

ต้นไม้สามารถดูดกลับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจก โดยผ่านกระบวนการสังเคราะห์แสงของพืช และถูกกักเก็บในรูปเนื้อไม้ การปลูก ดูแล และจัดการป่าอย่างถูกวิธี รวมถึงการป้องกันการบุกรุกทำลายป่า ลดความเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่า นอกจากนี้ช่วยให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้นแล้ว ยังเป็นการเพิ่มพูนการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่า

ตัวอย่าง

- การปลูกป่าอย่างยั่งยืน
- การอนุรักษ์ป่า
- ป่าชุมชน
- สวนป่า

รูปที่ 2 - 4 กิจกรรมการปล่อยและกักเก็บคาร์บอนในภาคป่าไม้

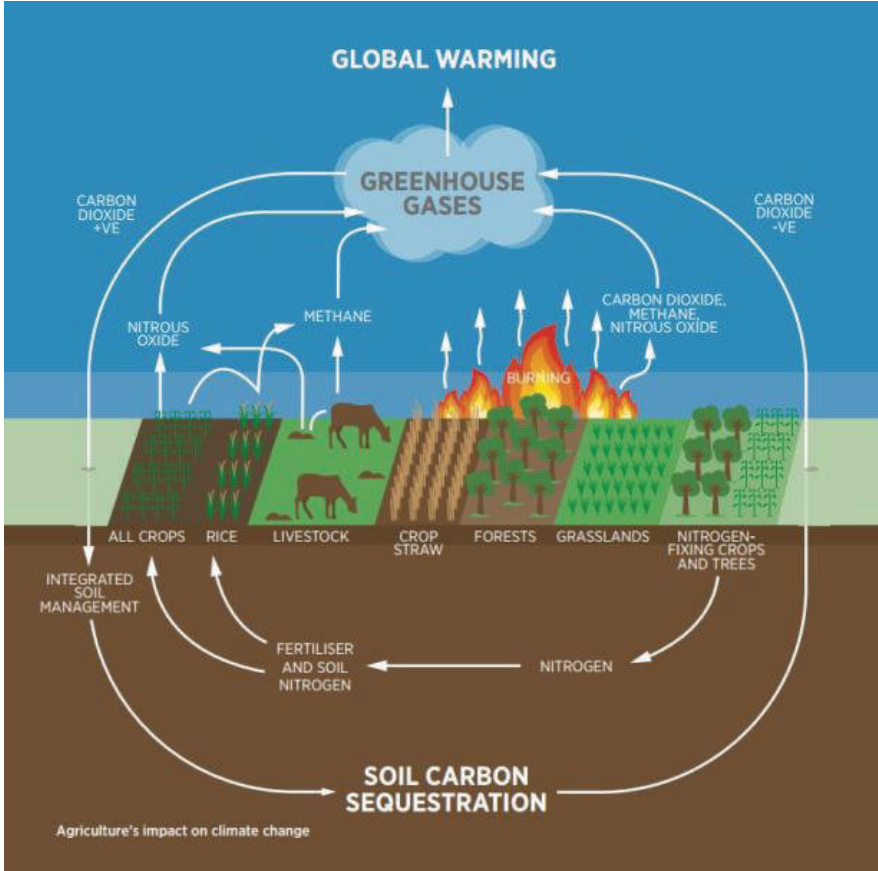
ที่มา: <http://www.cgdev.org/publication/ft/why-forests-why-now-preview-science-economics-politics-tropical-forests-climate-change>

6. การเกษตร

การเก็บสะสมคาร์บอนในพื้นที่เกษตร หมายถึง การเก็บสะสมคาร์บอนในพืชและดินผ่านกิจกรรมการเกษตรต่าง ๆ

ตัวอย่าง

- ปรับปริมาณการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับความต้องการธาตุอาหารของพืช
- เพิ่มการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- ปรับปรุงวิธีการใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
- การจัดการสวนผลไม้อย่างถูกวิธี

รูปที่ 2 - 5 กิจกรรมการกักเก็บและปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคการเกษตร
ที่มา: Montpellier panel 2014

7. โครงการประเภทอื่นๆ

กรณีที่ผู้พัฒนาโครงการพิจารณากิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกแล้วไม่เข้าข่ายประเภทโครงการข้างต้น ผู้พัฒนาโครงการสามารถระบุประเภทโครงการ และเสนอมายัง อบก. เพื่อพิจารณาต่อไป

อบก. ไม่มีการจำกัดขนาดของโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่จะพัฒนาเป็นโครงการ T-VER แต่ได้มีการแบ่งขนาดของโครงการจำแนกตามกิจกรรมของโครงการ สำหรับโครงการประเภทผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน ขนาดโครงการจะพิจารณาจากกำลังการผลิตติดตั้ง

โครงการประเภทการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานขนาดโครงการจะพิจารณาจากปริมาณการใช้พลังงานที่คาดว่าจะลดลง ส่วนโครงการประเภทอื่น ๆ พิจารณาจากปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้

กรณีที่มีโครงการมีที่ตั้มมากกว่า 1 แห่ง ให้พิจารณาขนาดของโครงการจากค่าปริมาณก๊าซเรือนกระจกรวมของทุกที่ตั้ม ดังนี้

ตารางที่ 2 - 1 ขนาดของโครงการ T-VER

กิจกรรม	ขนาดของโครงการ T-VER		
	ขนาดเล็กมาก (Microscale)	ขนาดเล็ก (Small Scale)	ขนาดใหญ่ (Large Scale)
สาขาการผลิตและใช้พลังงาน อุตสาหกรรม การจัดการของเสีย และการขนส่ง			
การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy)	กำลังการผลิตติดตั้งรวม (Installed Capacity) ไม่เกิน 5 MW	กำลังการผลิตติดตั้งรวม (Installed Capacity) ไม่เกิน 15 MW	กำลังการผลิตติดตั้งรวม (Installed Capacity) มากกว่า 15 MW
การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน (Energy Efficiency)	เป้าหมายในการลดการใช้พลังงานรวมไม่เกิน 20 GWh/y	เป้าหมายในการลดการใช้พลังงานรวมไม่เกิน 60 GWh/y	เป้าหมายในการลดการใช้พลังงานรวมมากกว่า 60 GWh/y
เป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ไม่เกิน 20,000 tCO ₂ e/y	ไม่เกิน 60,000 tCO ₂ e/y	มากกว่า 60,000 tCO ₂ e/y
สาขาป่าไม้และการเกษตร			
เป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	-	ไม่เกิน 16,000 tCO ₂ e/y	มากกว่า 16,000 tCO ₂ e/y

หมายเหตุ : MW คือ เมกะวัตต์, GWh/y คือ กิกะวัตต์-ชั่วโมงต่อปี

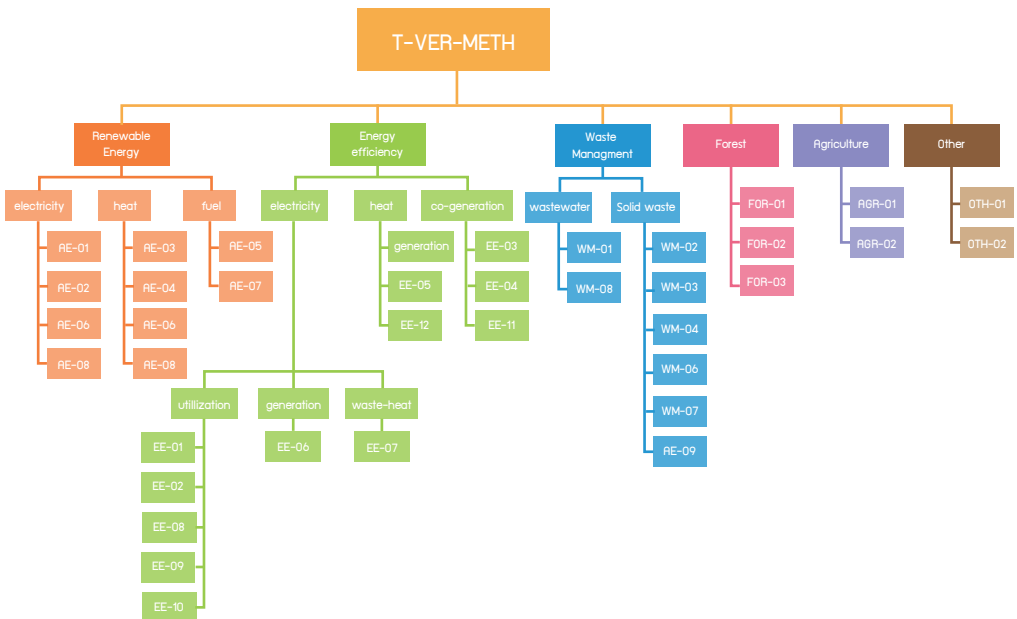
ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology)

ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ คือ แนวทางสำหรับการคำนวณ ปริมาณ การลดการปล่อยแและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ T-VER ซึ่ง ได้มีการ จำแนกตามประเภทโครงการ โดยแต่ละระเบียบวิธีการฯ ประกอบไปด้วยเงื่อนไข ลักษณะกิจกรรม ที่เข้าข่าย สมการคำนวณ และการติดตามผลการดำเนินโครงการ

การคำนวณ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผู้พัฒนาโครงการต้องใช้สมการคำนวณ อ้างอิงตามระเบียบวิธีการฯ (Methodology) และเครื่องมือ (Tool) ที่ อบก. ได้ประกาศใช้ฉบับ ล่าสุด โดยสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในเว็บไซต์ของ T-VER

(<http://ghgreduction.tgo.or.th>)

ค่าอ้างอิงต่างๆ ที่ใช้ในการคำนวณจะต้องเป็นไปตามที่ อบก. กำหนด โดยสามารถศึกษา และอ้างอิงค่าดังกล่าวได้จากคู่มือระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ ทั้งสาขาการผลิต และการใช้พลังงาน และสาขาป่าไม้และการเกษตร

อบก. ได้พัฒนาระเบียบวิธีการฯ จำนวน 39 ระเบียบวิธีการ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2562)

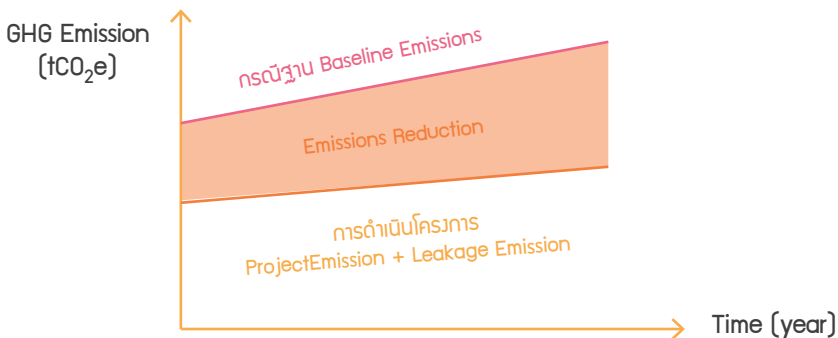
ผู้พัฒนาโครงการต้องแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ดำเนินการอยู่นั้นนำไปสู่การลดก๊าซเรือนกระจกได้จริง นั่นคือผลรวมของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission) และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission) น้อยกว่าปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีที่ไม่มีการดำเนินโครงการ หรือกรณีฐาน (Baseline Emission)

ปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรองภายใต้โครงการ T-VER หรือ คาร์บอนเครดิตที่ได้จะมีหน่วยนับเป็น “ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า” (tCO₂e) สำหรับการคำนวณปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Reduction) สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{Emission Reduction (ER)} = \text{Baseline Emission (BE)} - \text{Project Emission (PE)} - \text{Leakage Emission (LE)}$$

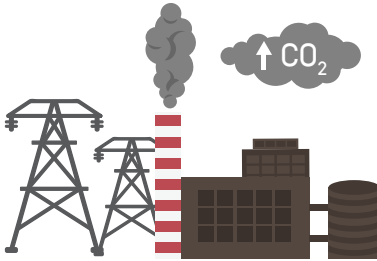
โดยที่

- ER คือ ปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก
- BE คือ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน
- PE คือ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ
- LE คือ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ

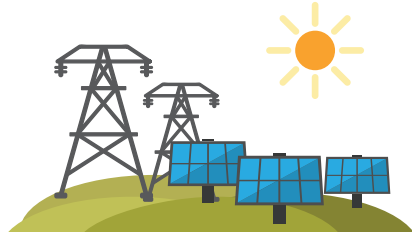
รูปที่ 2 - 6 หลักการคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากโครงการ (Emission Reduction)

ก่อนดำเนินโครงการ T-VER (กรณีฐาน)

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลที่ใช้ในกระบวนการผลิตไฟฟ้า เช่น ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันเตา เป็นต้น

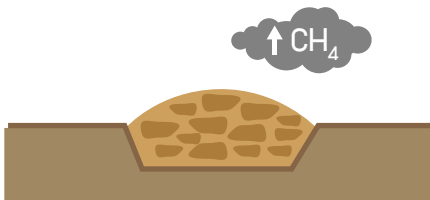
ดำเนินโครงการ T-VER

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานไฟฟ้า หรือเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลที่ใช้ในกระบวนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาดกึ่งยัติ เช่น การใช้ไฟฟ้าในช่วงกลางวัน

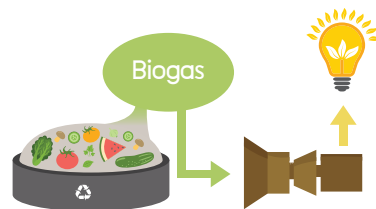
รูปที่ 2 - 7 ตัวอย่างโครงการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์

ก่อนดำเนินโครงการ T-VER (กรณีฐาน)

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากการย่อยสลายขยะอินทรีย์ภายใต้สภาวะไร้อากาศในหลุมฝังกลบขยะ

ดำเนินโครงการ T-VER

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานไฟฟ้า ในระบบหมักแบบไร้อากาศที่รู้ผลของก๊าซมีเทนจากระบบหมักขยะอินทรีย์แบบไร้อากาศ

รูปที่ 2 - 8 ตัวอย่างโครงการนำขยะอินทรีย์มาหมักแบบไร้อากาศ

ก่อนดำเนินโครงการ T-VER (กรณีฐาน)

พื้นที่โครงการไม่มีแหล่งกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์

ดำเนินโครงการ T-VER

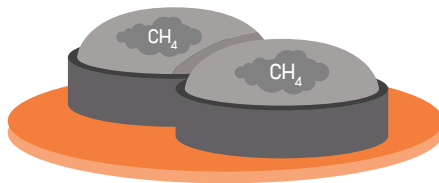
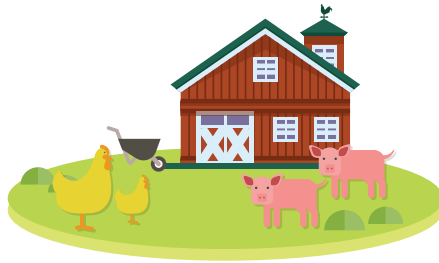
ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่กักเก็บในต้นไม้เพิ่มขึ้น

รูปที่ 2 - 9 ตัวอย่างโครงการปลูกป่า

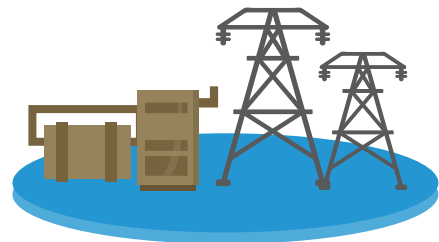
ลักษณะกิจกรรมของโครงการ T-VER

การคำนวณปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอาจจะใช้ระเบียบวิธีการฯ มากกว่า 1 วิธี ตัวอย่างเช่น ฟาร์มสุกรแห่งหนึ่งมีการรวบรวมน้ำเสียจากการล้างคอกสุกรเข้าสู่ ระบบบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ โดยก๊าซชีวภาพที่เกิดขึ้นในบ่อบำบัดฯจะถูกรวบรวมและนำไปใช้ผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้ภายในฟาร์มสุกรแทนการซื้อไฟฟ้าจากสายส่ง ดังนั้นผู้พัฒนาโครงการสามารถคำนวณปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยใช้ 2 ระเบียบวิธีการฯ ร่วมกัน ได้แก่

1. ระเบียบวิธีการฯ การกักเก็บก๊าซมีเทนจากการบำบัดน้ำเสียฟาร์มสุกร (T-VER-METH-WM-08)
2. ระเบียบวิธีการฯ การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน เพื่อทดแทนการใช้พลังงานไฟฟ้าจากระบบสายส่ง หรือจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าเข้าสู่ระบบสายส่ง (T-VER-METH-AE-01)

T-VER-METH-WM-08

T-VER-METH-AE-01

รูปที่ 2 - 10 การดำเนินโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในฟาร์มสุกร

ตัวอย่างลักษณะกิจกรรม	ระเบียบวิธีการ
การปรับเปลี่ยนติดตั้งหลอดไฟประสิทธิภาพสูง (เช่น หลอด LED) แทนหลอดฟลูออเรสเซนต์เดิม	T-VER-METH-EE-01 การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน (Energy Efficiency Improvement for Lightings)
การปรับเปลี่ยนหรือการติดตั้งเครื่องทำน้ำเย็นประสิทธิภาพสูง	T-VER-METH-EE-08 การปรับเปลี่ยนหรือการติดตั้งเครื่องทำน้ำเย็นประสิทธิภาพสูง (Replacement or Installation of High Efficiency Chiller)
การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อจำหน่าย ให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	T-VER-METH-AE-01 การผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Electricity Generation from Renewable Energy)
การนำก๊าซชีวภาพไปใช้ทดแทนน้ำมันเตาใน Boiler เพื่อผลิตพลังงานความร้อน	T-VER-METH-AE-03 การปรับเปลี่ยนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล หรือ การเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนสำหรับการผลิตพลังงานความร้อน (Switching of Fossil Fuel or Increasing of Renewable Energy Utilization to Generate Thermal Energy)

ตัวอย่างลักษณะกิจกรรม	ระเบียบวิธีการ
การติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศในโรงงานอุตสาหกรรมเป็บบิ้นสำเร็จ	T-VER-METH-WM-01 การกักเก็บก๊าซมีเทนจากการบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือเผาทำลาย (Methane Capture from Anaerobic Wastewater Treatment for Utilization or Flaring)
การนำก๋วยเตี๋ยว และใบไม้ มาหมักทำสารปรับปรุงดิน	T-VER-METH-WM-03 การผลิตปุ๋ยหรือสารปรับปรุงดินจากขยะอินทรีย์ (Production of compost or soil amendments from organic wastes)
การปลูกป่าและมีการดูแลอย่างถูกต้อง	T-VER-METH-FOR-01 การปลูกป่าอย่างยั่งยืน (Sustainable Forestation)
การปรับปริมาณการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับความต้องการธาตุอาหารของพืช และเพิ่มการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี	T-VER-METH-AGR-01 การใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องในพื้นที่การเกษตร (Good Fertilization Practice in Agricultural Land)

การกำหนดขอบข่ายของระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. มีเป้าหมายเพื่อยกระดับผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (Validation and Verification Body: VVB) ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลโดยการรับรองระบบงาน (Accreditation) สำหรับหน่วยตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบก๊าซเรือนกระจก กับสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยในปี พ.ศ. 2564 อบก.กำหนดให้นิติบุคคลที่สามารถขึ้นทะเบียนรายชื่อผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจได้จะต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1. เป็นนิติบุคคลที่เป็นหน่วยงานปฏิบัติการในการตรวจสอบ (Designated Operational Entities: DOEs) ภายใต้กลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism: CDM)
2. เป็นนิติบุคคลที่ได้รับการรับรองระบบงานตามมาตรฐาน ISO 14065 จากหน่วยงานรับรองระบบงาน (Accreditation Body) ของต่างประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองระบบงาน (International Accreditation Forum)
- (3) เป็นนิติบุคคลที่ได้รับการรับรองระบบงานหน่วยตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบก๊าซเรือนกระจกจากคณะกรรมการรับรองหน่วยรับรองของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

อบก.จึงจะกำหนดขอบข่ายของระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ ให้สอดคล้องกับขอบข่ายการตรวจสอบความใช้ได้และการทวนสอบก๊าซเรือนกระจกระดับโครงการ ดังนี้

พลังงานภาคอุตสาหกรรม (Energy industries)	การทำเหมืองและการผลิตแร่ (Mining and mineral production)
การจ่ายพลังงาน (Energy distribution)	อุตสาหกรรมการผลิตโลหะ (Metal Production industry)

ความต้องการพลังงาน (Energy demand)	การรั่วซึมของก๊าซเรือนกระจกจากเชื้อเพลิง (Fugitive emissions from fuels)
อุตสาหกรรมการผลิต (Manufacturing industries)	การจัดการและกำจัดของเสีย (Waste handling and disposal)
อุตสาหกรรมเคมี (Chemical industry)	การตัดไม้และการทำสวนป่า (Afforestation and reforestation)
การก่อสร้าง (Construction)	การก่อสร้าง (Construction)
การขนส่ง (Transport)	การดักจับและเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ไว้ใต้พื้นดิน (Carbon capture and storage of CO₂ in geological formations)

ระยะเวลาการคิดเครดิต (Crediting Period)

โครงการ T-VER เป็นการดำเนินการด้วยความสมัครใจ กิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกที่ประสงค์จะพัฒนาเป็นโครงการ T-VER ต้องเป็นกิจกรรมที่ยังไม่เริ่มดำเนินการ หรือเป็นกิจกรรมที่มีวันเริ่มเดินระบบและก่อให้เกิดการลดก๊าซเรือนกระจกย้อนหลังไม่เกิน 3 ปี นับจากวันที่ยื่นเอกสารครบถ้วนต่อ อบก. ยกเว้นโครงการประเภทป่าไม้ และการเกษตร

การกำหนดระยะเวลาการคิดเครดิตต้องสอดคล้องกับอายุของเครื่องจักรหรืออุปกรณ์หลักของโครงการ หรือสิทธิในการดำเนินโครงการ

กรณีที่โครงการเริ่มดำเนินการแล้ว ผู้พัฒนาโครงการสามารถกำหนดวันที่เริ่มคิดเครดิตย้อนหลังไปได้ไม่เกิน 1 ปี นับจากวันที่ยื่นเอกสารขอขึ้นทะเบียนโครงการต่อ อบก. ครบถ้วน

กรณีที่โครงการยังไม่ได้ดำเนินการ ผู้พัฒนาโครงการสามารถกำหนดวันที่เริ่มคิดเครดิตได้ภายในระยะเวลา 2 ปี นับจากวันที่ยื่นเอกสารขอขึ้นทะเบียนโครงการต่อ อบก. ครบถ้วน

■ โครงการทั่วไป

ระยะเวลาการคิดเครดิตของแต่ละโครงการ ไม่เกิน 7 ปี

■ โครงการประเภทป่าไม้และพื้นที่สีเขียว

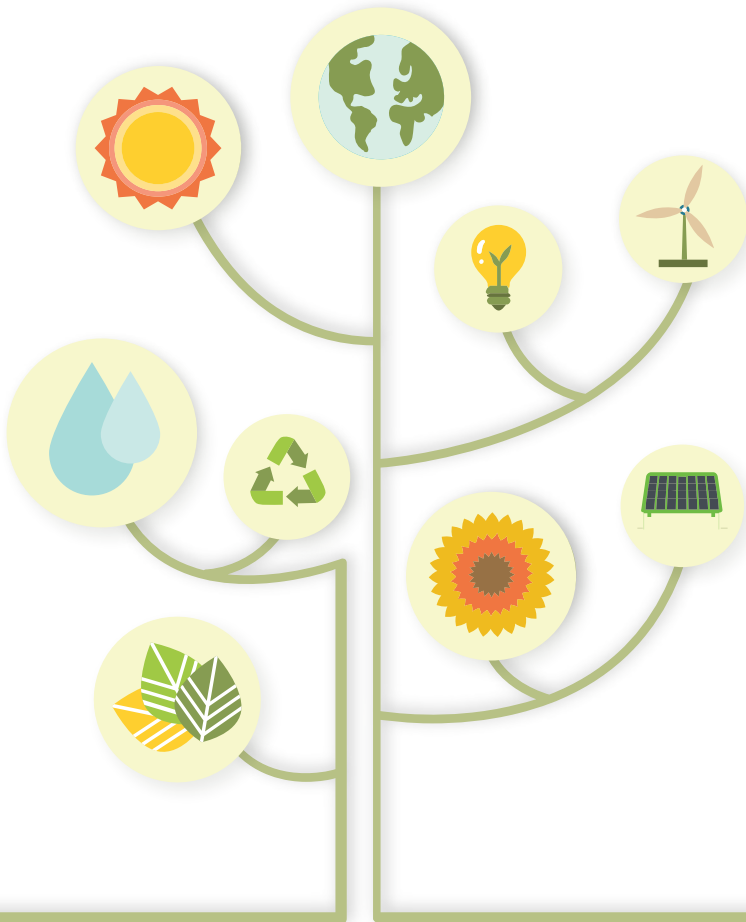
ระยะเวลาการคิดเครดิตของแต่ละโครงการ ไม่เกิน 20 ปี

กรณีตัวอย่างโครงการที่ยังไม่เริ่มดำเนินโครงการทั่วไป

ปัจจุบันโครงการอยู่ระหว่างการก่อสร้างหรือติดตั้งอุปกรณ์ต่างๆ เช่น อุปกรณ์ไฟฟ้า แสงสว่าง ผู้พัฒนาโครงการมีความสนใจดำเนินโครงการ T-VER และได้ยื่นเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER มายัง อบก. ครบถ้วน ในวันที่ 1 มกราคม 2560 ดังนั้น โครงการสามารถกำหนดวันที่เริ่มคิดคาร์บอนเครดิตเป็นวันใดๆ ซึ่งโครงการเริ่มดำเนินการแล้ว ในช่วงระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2560 - 31 ธันวาคม 2561 แล้วนับระยะเวลาการคิดเครดิตต่อไปอีก 7 ปี

กรณีตัวอย่างโครงการที่ดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจกแล้ว

โครงการมีการติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์แล้ว และเริ่มจำหน่ายไฟฟ้าให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2560 ผู้พัฒนาโครงการได้นำกิจกรรมดังกล่าวมาพัฒนาเป็นโครงการ T-VER โดยยื่นเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER มายัง อบก. ครบถ้วน ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 ดังนั้น โครงการสามารถกำหนดวันที่เริ่มคิดคาร์บอนเครดิตเป็นวันใดๆ ในช่วงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 - 31 ธันวาคม 2562 แล้วนับระยะเวลาการคิดเครดิตต่อไปอีก 7 ปี

รูปแบบของโครงการ

ลักษณะการดำเนินโครงการ T-VER สามารถดำเนินการได้ 3 รูปแบบ ได้แก่

■ โครงการเดี่ยว

โครงการที่ดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในที่ตั้งแห่งเดียว

■ โครงการแบบควบรวม

โครงการที่ดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกลักษณะเดียวกันโดยมีที่ตั้งหลายแห่ง เช่น บริษัท ก.มีการดำเนินกิจกรรมผลิตไฟฟ้าจากแผงเซลล์แสงอาทิตย์เพื่อจำหน่ายไฟฟ้าตั้งอยู่ในหลายจังหวัด โดยไม่จำเป็นต้องมีขนาดกำลังการผลิตไฟฟ้าที่เท่ากัน สามารถรวบรวมกิจกรรมดังกล่าวมาพัฒนาเป็นโครงการ T-VER ได้

ข้อดีของโครงการแบบควบรวม

ผู้พัฒนาโครงการสามารถจัดทำเอกสารเพียงชุดเดียวทั้งการขอขึ้นทะเบียนโครงการ และรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก อีกทั้งช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาโครงการ

ข้อกำหนดการพัฒนาโครงการแบบควบรวม

1. ต้องมีช่วงระยะเวลาการคิดเครดิตเป็นช่วงเวลาเดียวกันสำหรับโครงการ (เริ่มและสิ้นสุดพร้อมกันในทุกที่ตั้ง)
2. ต้องระบุรายละเอียดของโครงการย่อยทุกโครงการในเอกสารข้อเสนอโครงการ เช่น จำนวนโครงการย่อย ที่ตั้งของแต่ละโครงการย่อย เทคโนโลยีที่ใช้ กำลังการผลิตติดตั้ง เป็นต้น ทั้งโครงการที่เดินระบบแล้ว หรือโครงการที่ยังไม่ดำเนินการแต่ดูระบุในแผนงาน
3. ไม่จำกัดขนาดของโครงการ แต่เมื่อรวมขนาดของโครงการในทุกที่ตั้งเข้าด้วยกันทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินข้อกำหนดของระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกที่เลือกใช้
4. กรณีที่ขนาดรวมของโครงการทั้งหมดเข้าข่ายเป็นโครงการขนาดใหญ่ โครงการต้องผ่านการพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality) (อธิบายเพิ่มเติมให้หัวข้อ การพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ)

ตัวอย่างเช่น

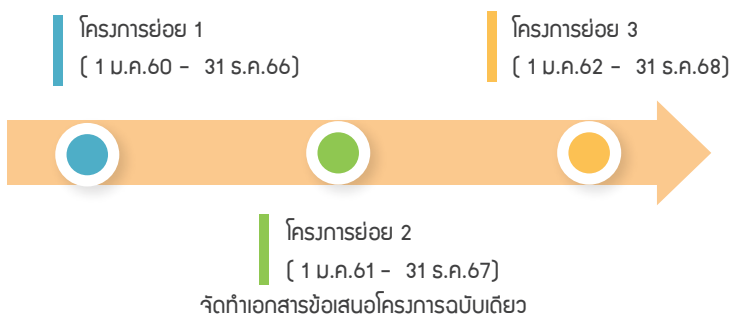
องค์กร A , B และ C มีระบบหมักแบบไร้อากาศที่สามารถรองรับขยะอินทรีย์ได้เท่ากับ 1, 2 และ 3 ตันต่อวัน ตามลำดับ และระเบียบวิธีการทางการกักเก็บก๊าซมีเทนจากการหมักขยะอินทรีย์แบบไร้อากาศขนาดเล็กเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ (T-VER-METH-WM-06) ได้กำหนดเงื่อนไขของกิจกรรมโครงการ ดังนี้

1. มีการนำบดขยะอินทรีย์ด้วยระบบบำบัดแบบไร้อากาศ
2. ระบบหมักสามารถรองรับขยะอินทรีย์ได้ไม่เกิน 10 ตันต่อวัน
3. มีการกักเก็บก๊าซมีเทนจากการนำบดขยะอินทรีย์แบบไร้อากาศ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านพลังงาน

ดังนั้น ผู้พัฒนาโครงการสามารถใช้ระเบียบวิธีการดังกล่าวได้ในการพัฒนาโครงการ T-VER ในรูปแบบโครงการแบบควบรวม เพราะการดำเนินกิจกรรมยังเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

■ โครงการแบบกลุ่ม

รูปแบบของการพัฒนาโครงการคล้ายกับโครงการแบบควบรวม คือ โครงการมีการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกโดยใช้เทคโนโลยีเดียวกัน และมีที่ตั้งหลายแห่ง โดยผู้พัฒนาสามารถใช้เอกสารข้อเสนอโครงการฉบับเดียวในการยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ แต่แตกต่างกันที่วันที่เริ่มต้นและสิ้นสุดระยะเวลาในการคิดคาร์บอนเครดิตของแต่ละโครงการย่อยไม่จำเป็นต้องพร้อมกันโครงการย่อยแต่ละแห่งจะสามารถกำหนดวันที่เริ่มคิดคาร์บอนเครดิตได้เอง ตามหลักเกณฑ์ที่ อบก.กำหนด

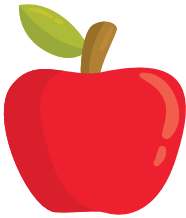

รูปที่ 2 - 11 ตัวอย่างระยะเวลาการคิดเครดิตของโครงการย่อย

ข้อกำหนดการพัฒนาโครงการแบบกลุ่มมีข้อกำหนด ดังนี้

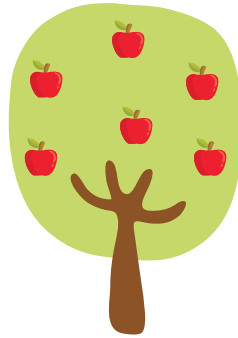
1. เอกสารข้อเสนอโครงการต้องระบุกรอบแผนงานอย่างชัดเจน
2. ผู้พัฒนาโครงการสามารถเพิ่มโครงการย่อยได้ภายในระยะเวลา 3 ปีนับตั้งแต่โครงการได้รับการขึ้นทะเบียน โดยโครงการที่เพิ่มมานั้นต้องใช้ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจเดียวกัน (ฉบับเดียวกัน) และใช้แผนการติดตามผลการดำเนินโครงการวิธีเดียวกันตามที่ระบุไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการฉบับที่ได้ขึ้นทะเบียน โครงการย่อยที่เพิ่มเติมภายหลังให้ยื่นเอกสารเพิ่มเติมมายัง อบก. โดยไม่จำเป็นต้องผ่านการตรวจสอบ ความสำเร็จได้ (Validation) จากผู้ประเมินภายนอก
3. ขนาดของโครงการทั้งหมดรวมกันต้องเป็นโครงการขนาดเล็ก (small scale)

one tree for one apple

โครงการเดี่ยว

one tree for many apple

โครงการแบบควมรวม
หรือแบบกลุ่ม

รูปที่ 2 - 12 เปรียบเทียบโครงการเดี่ยวและโครงการแบบควมรวม / แบบกลุ่ม

การพิสูจน์โครงการที่เข้าข่ายโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (Positive List) และการดำเนินงานเพิ่มจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality)

กิจกรรมที่จะพัฒนาเป็นโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER) ต้องผ่านการพิสูจน์โครงการที่เข้าข่ายโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (Positive List) หรือเป็นการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality) จึงสามารถพัฒนาเป็นโครงการ T-VER ได้ ขั้นตอนการพิสูจน์ดังรูปที่ 2-13 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. โครงการที่เข้าข่ายโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (Positive List)

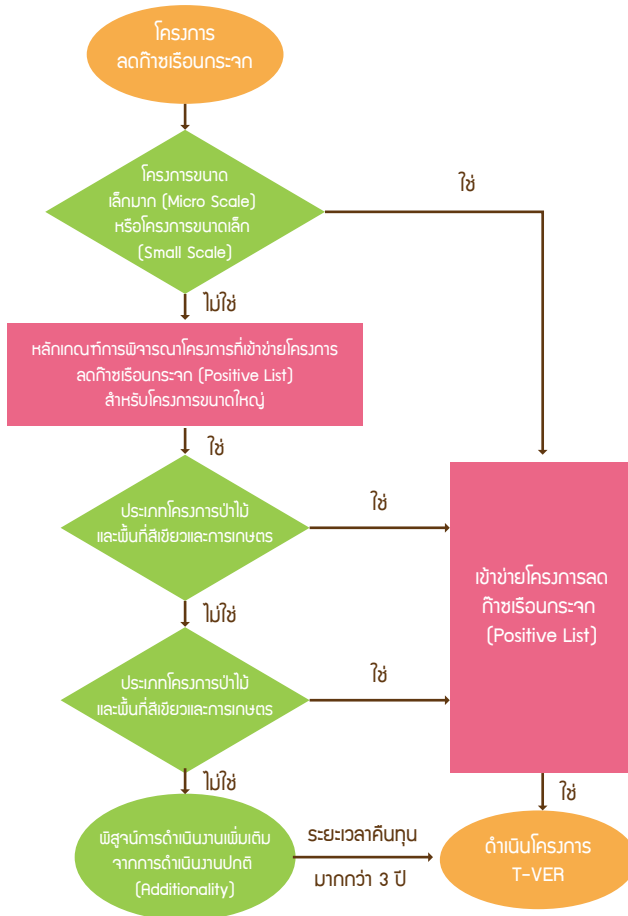
- โครงการขนาดเล็กมาก (Micro Scale)
- โครงการขนาดเล็ก (Small Scale)
- โครงการประเภทป่าไม้และพื้นที่สีเขียว
- โครงการประเภทการเกษตร
- โครงการที่ใช้เทคโนโลยี Positive list ตามประกาศ อบก.

2. โครงการที่ไม่เข้าข่ายโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (Positive List)

- โครงการขนาดใหญ่ (Large Scale) อื่นๆ นอกเหนือจากข้อ 1)

โดยโครงการที่ไม่เข้าข่ายโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (Positive List) ต้องพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality) โดยการพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติมีที่มาจากแนวคิดโครงการ CDM ที่ต้องการพิสูจน์ว่าโครงการลดก๊าซเรือนกระจกไม่สามารถเกิดขึ้นได้เอง หากขาดรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิต และเพื่อให้ผู้ซื้อคาร์บอนเครดิตดังกล่าวมั่นใจได้ว่า รายได้ที่โครงการได้รับการขายคาร์บอนเครดิตสามารถทำให้โครงการลดก๊าซเรือนกระจกสามารถเกิดขึ้นได้ (Feasible)

อก. มีการกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการพิสูจน์ Additionality สำหรับโครงการขนาดใหญ่ (Large Scale) ที่ไม่เข้าข่ายโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (Positive List) ทั้งนี้เพื่อช่วยลดความยุ่งยากซับซ้อนและมีความเหมาะสมกับลักษณะของงานพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทย อก. กำหนดให้โครงการต้องพิสูจน์จากระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) ของโครงการ โดยระยะเวลาการคืนทุนโครงการต้องมากกว่า 3 ปี จึงผ่านการพิสูจน์ Additionality และพัฒนาเป็นโครงการ T-VER ได้

รูปที่ 2 - 13 แผนภาพแสดงขั้นตอนการตรวจสอบความเข้าข่ายโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้โครงการ T-VER

ขั้นตอนที่ 2 : การจัดทำเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียนโครงการ

- เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project design document: PDD)
- รายงานการประเมินผลประโยชน์ร่วม (Co-benefit report)

ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำ เอกสารประกอบการพิจารณาให้ถูกต้องและครบถ้วนตามรายละเอียดดังตารางที่ 2 - 2 ทั้งนี้เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document : PDD) ต้องได้รับการตรวจสอบความใช้ได้ จากผู้ประเมินภายนอก (Validation and Verification Body: VVB)

ตารางที่ 2 - 2 รายการเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียน

รายการเอกสาร	จำนวน (ชุด)
ใบสมัคร	1
เอกสารข้อเสนอโครงการ (ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอก)	1
รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (จากผู้ประเมินภายนอก)	1
รายงานการประเมินผลประโยชน์ร่วม	1
ไฟล์ EXCEL การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ	1
สำเนารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) รายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบ ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (ESA) (หากมี)	1
แผ่น หรืออุปกรณ์บันทึกข้อมูล	1

หมายเหตุ : แบบฟอร์มสามารถดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ <http://ghgreduction.tgo.or.th>

เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD)

ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) ที่ประกอบด้วยรายละเอียดและขอบเขตโครงการ การคำนวณปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงการติดตามผลการดำเนินโครงการ

เอกสารข้อเสนอโครงการ ประกอบด้วย

- ส่วนที่ 1 รายละเอียดโครงการ
- ส่วนที่ 2 รายละเอียดการดำเนินงานโครงการ
- ส่วนที่ 3 การคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- ส่วนที่ 4 การติดตามผลการดำเนินโครงการ
- ภาคผนวก เอกสาร/หลักฐานประกอบ

การป้องกันการนับซ้ำ

1. โครงการที่ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER จะต้องไม่ขอรับรองคาร์บอนเครดิตจากกลไกอื่น ได้แก่ CDM, GS, VCS หรือกลไกอื่นที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง
2. กรณีที่มีโครงการลดก๊าซเรือนกระจก ดำเนินกิจกรรมลักษณะเดียวกันมากกว่า 1 โครงการ ตั้งอยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ผู้พัฒนาโครงการต้องแสดงข้อมูลว่าไม่มีการขอรับรองคาร์บอนเครดิตซ้ำ

■ ส่วนที่ 1 รายละเอียดโครงการ

รายละเอียดโครงการจะต้องแสดงถึง ลักษณะทั่วไปของโครงการ เช่น ชื่อโครงการ ประเภทโครงการ รายละเอียดกิจกรรมลดและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจก ระยะเวลาการคิดคาร์บอนเครดิตของโครงการ เทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ติดตั้ง ที่ตั้งโครงการ สถานภาพโครงการ และการนับซ้ำ เป็นต้น

■ ส่วนที่ 2 รายละเอียดการดำเนินโครงการ

รายละเอียดการดำเนินโครงการ ผู้พัฒนาโครงการจะต้องระบุระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) และเครื่องมือ (Tool) ที่เลือกใช้ ซึ่งต้องเป็นฉบับล่าสุด พร้อมระบุเหตุผลการเลือกใช้ระเบียบวิธีการดังกล่าว โดยระเบียบวิธีการฯ ดังกล่าวต้องสอดคล้องกับกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกของโครงการ

การกำหนดขอบเขตโครงการ (Project Boundary) เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้พัฒนาโครงการจะต้องระบุให้ชัดเจน กรอบการดำเนินงานของโครงการจะทำให้ทราบว่ากิจกรรมที่ดำเนินการนี้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกส่วนใดบ้าง เช่น โครงการกักเก็บก๊าซมีเทนจากการบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือเผาทำลาย นอกจากนี้การติดตามผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ต้องพิจารณาถึงระบบการนำก๊าซมีเทนไปใช้ประโยชน์หรือระบบเผาทำลายด้วย เช่น หม้อน้ำ (Boiler) เครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้า ระบบเผาทำลาย (Flare) สำหรับโครงการ T-VER สาขาป่าไม้และการเกษตรนั้น จะเป็นการดำเนินโครงการ เพื่อนำไปสู่การเพิ่มปริมาณการกักเก็บก๊าซเรือนกระจก ในแหล่งกักเก็บ ได้แก่ มวลชีวภาพ (ความสัมพันธ์ของความโต และความสูงของต้นไม้) ไม้ตาย เศษซากพืช และ จันทรีย์วัตถุในดิน

ผู้พัฒนาโครงการต้องระบุข้อมูลกรณีฐาน แหล่งกำเนิดก๊าซเรือนกระจกและก๊าซเรือนกระจกที่เกี่ยวข้องในขอบเขตการดำเนินโครงการ รวมถึงการพิสูจน์การดำเนินงานส่วนเพิ่มจากการดำเนินงานปกติ (Additionality)

■ ส่วนที่ 3 การคำนวณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

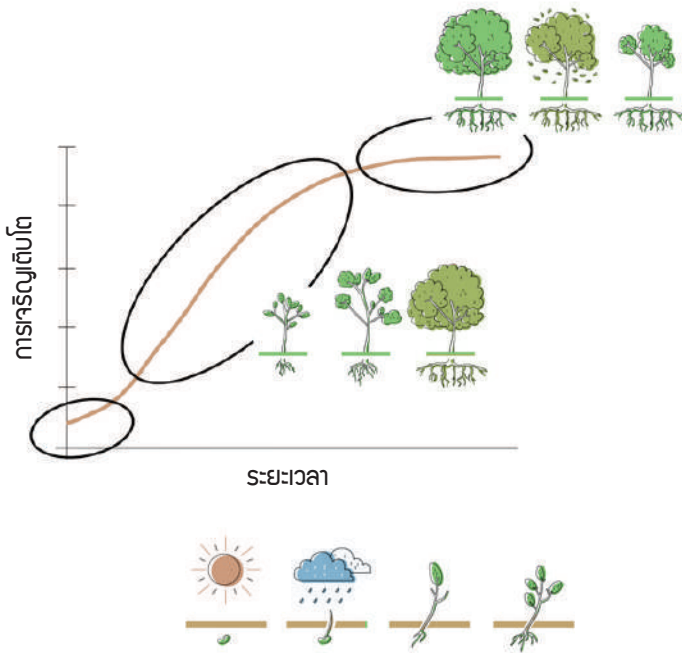
ผู้พัฒนาโครงการต้องแสดงการคำนวณปริมาณการลดและ/หรือดูดกลืนก๊าซเรือนกระจกของโครงการ ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบวิธีการฯ และเครื่องมือที่เลือกใช้ โดยสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ “คู่มืออ้างอิงระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ สาขาการผลิตและใช้พลังงาน การจัดการของเสีย และการขนส่ง” หรือ “คู่มืออ้างอิงระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ สาขาป่าไม้และการเกษตร”

■ ส่วนที่ 4 การติดตามผลการดำเนินโครงการ

การติดตามผลการดำเนินโครงการ ผู้พัฒนาโครงการต้องสกรีนรายละเอียดแผนการติดตามผล การแสดงข้อมูลพารามิเตอร์ที่ไม่ต้องติดตามตามผล (ค่าอ้างอิงต่าง ๆ) และที่ต้องติดตามผลตามที่ระบุในระเบียบวิธีการฯ และเครื่องมือ (Tool) ที่เลือกใช้ รวมถึงรายละเอียดในการตรวจวัด วิธีการตรวจวัด หรือการได้มาซึ่งข้อมูล ความถี่ในการตรวจวัด รวมถึงการคำนวณเพื่อประเมินปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

การติดตามผลการดำเนินโครงการควรจัดทำเป็นแผนการติดตามผล (Monitoring Plan) เพื่อช่วยให้ผู้พัฒนาโครงการหรือเจ้าของโครงการสามารถติดตามผลการดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง เพื่อให้มั่นใจว่าปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจะสามารถตรวจวัดและทวนสอบได้

แผนการติดตามผล (Monitoring Plan) ประกอบไปด้วยรายละเอียดในการตรวจวัด พารามิเตอร์ วิธีการตรวจวัด หรือการได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้อง ความถี่ในการตรวจวัด รวมถึงการคำนวณ เพื่อประเมินปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ทั้งนี้แผนการติดตามผลจะต้องสอดคล้องกับระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกของโครงการ โดยแผนการติดตามผลจะถูกรับพิจารณาจากผู้ประเมินภายนอก (VVB)

รูปที่ 2 - 13 อัตราการเจริญเติบโตของต้นไม้

ขั้นตอนการจัดทำแผนการติดตามผล

1. กำหนดขอบเขตการติดตามผล

ตรวจสอบขอบเขตโครงการ (Project Boundary) ต้องครอบคลุมระบบและอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการ หากกิจกรรมภายใต้โครงการมีผลกระทบต่อกิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของกิจกรรมอื่นๆ ในพื้นที่จะต้องรวมกิจกรรมที่ได้รับความกระทบดังกล่าวในขอบเขตของการติดตามผลด้วย

2. กำหนดพารามิเตอร์ที่ต้องติดตามผล

ในการดำเนินโครงการ T-VER จะต้องมี การติดตามผลการดำเนินโครงการ พารามิเตอร์ที่ใช้ในการคำนวณปริมาณการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก จำแนก เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ พารามิเตอร์ที่ไม่ต้องตรวจติดตามผล และ พารามิเตอร์ที่ต้อง ตรวจติดตามผล ผู้พัฒนาโครงการพิจารณากิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในการคำนวณทั้งจากกรณีฐาน การดำเนินโครงการ และนอกขอบเขตโครงการ ซึ่งต้อง สอดคล้องกับ “ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ” ที่โครงการ เลือกใช้ โดยพารามิเตอร์ที่ต้องตรวจวัด คือ พารามิเตอร์ที่ต้องดำเนินการติดตามผล ซึ่งต้องตรวจวัดตามวิธีการที่ระบุในแต่ละระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ เพื่อนำมาคำนวณปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อไป

3. กำหนดวิธีการติดตามผล

การกำหนดวิธีการติดตามผลที่เหมาะสมจะช่วยให้การประเมินปริมาณการ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นไปอย่างถูกต้อง ลดปัญหาความคลาดเคลื่อนของ ข้อมูล หรือการขาดหายของข้อมูล โดยทั่วไปมีวิธีการติดตามผล 3 รูปแบบ ได้แก่ การตรวจวัดจริง เอกสารการซื้อขาย การคำนวณ/ประมาณค่า

การติดตามผล โดยวิธีการตรวจวัดจริง ต้องใช้เครื่องมือตรวจวัดที่มีความ ถูกต้อง กรณีที่ใช้เอกสารการซื้อขาย (เช่น ใบเสร็จรับเงิน) ถือว่าเป็นรูปแบบการ ติดตามผลที่มีความถูกต้องอยู่ในระดับสูงกว่าวิธีการประมาณค่า (กรณีที่ไม่สามารถ ดำเนินการด้วยวิธีดังกล่าวข้างต้น) ทั้งนี้รูปแบบในการติดตามผลต้องเป็นไปตาม ระเบียบวิธีการคำนวณที่นำไปใช้

4. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control: QC) และการประกันคุณภาพ (Quality Assurance: QA)

QC/QA ช่วยให้การรวบรวมข้อมูล การติดตามผล และการรายงานผลมีความถูกต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น

- เครื่องมือวัดที่ใช้ภายในโครงการมีมาตรฐาน และได้รับการสอบเทียบ
- การจัดเก็บบันทึก และตรวจสอบข้อมูล
- จัดทำเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีเข้าใจในแผนการติดตามผล (monitor plan) อย่างชัดเจน

5. กำหนดหน้าที่รับผิดชอบ

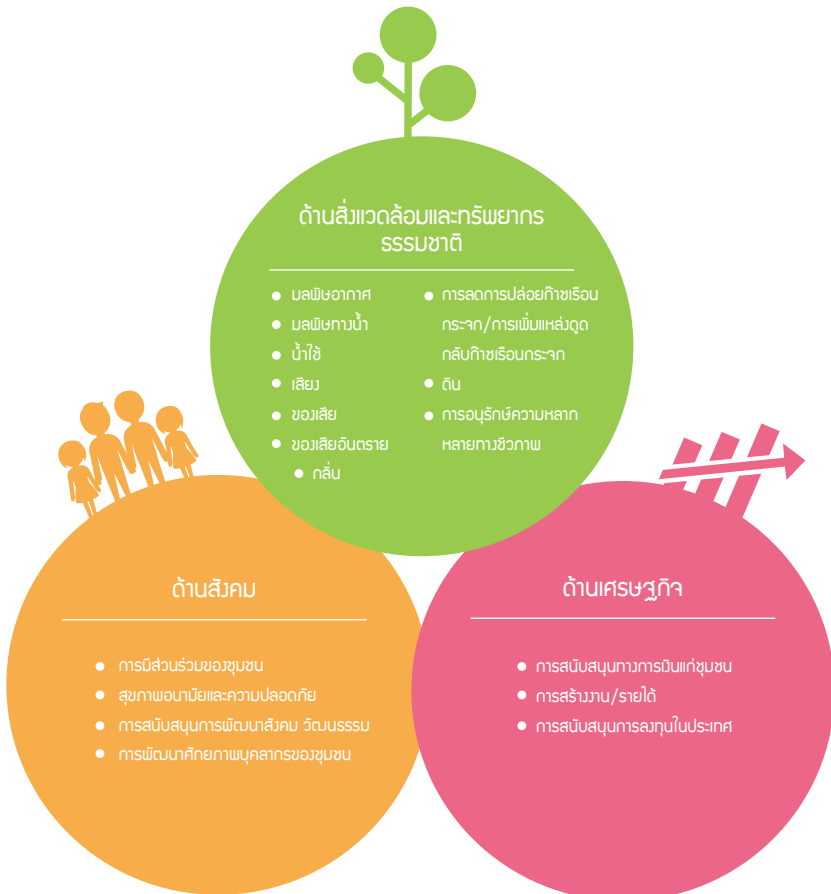
การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น แต่งตั้งผู้รับผิดชอบหลัก และผู้รับผิดชอบแต่ละส่วนงาน รวมถึงการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อช่วยให้การดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการลดก๊าซเรือนกระจกเป็นไปตามแผนการติดตามผล

■ ภาคผนวก เอกสาร/หลักฐานประกอบ

ผู้พัฒนาโครงการสามารถแนบเอกสาร หรือหลักฐานประกอบที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสาร รว. 4 โฉนดที่ดิน ราววิจัยที่นำมาอ้างอิง ค่าออกแบบ หนังสือรับรองอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากบริษัทผู้ผลิต เอกสารประกอบการคำนวณ เป็นต้น

รายงานการประเมินผลประโยชน์ร่วม (Co-benefit report)

การประเมินผลประโยชน์ร่วม (Co-benefits) เป็นการแสดงให้เห็นว่านอกจากโครงการจะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือเพิ่มแหล่งกักเก็บก๊าซเรือนกระจกแล้ว การดำเนินโครงการยังก่อให้เกิดผลประโยชน์เพิ่มเติมด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ เช่น ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สนับสนุนกิจกรรมด้านสุขภาพอนามัยของชุมชน การจ้างงานคนในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 : การตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารข้อเสนอโครงการ

- ผู้ประเมินภายนอก
- การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation)

ผู้ประเมินภายนอก

ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (Validation and Verification Body : VVB) ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการ T-VER ต้องได้รับการขึ้นทะเบียนจาก อบก. โดยผู้พัฒนาโครงการสามารถตรวจสอบรายชื่อ VVB ได้บนเวปไซต์ อบก.

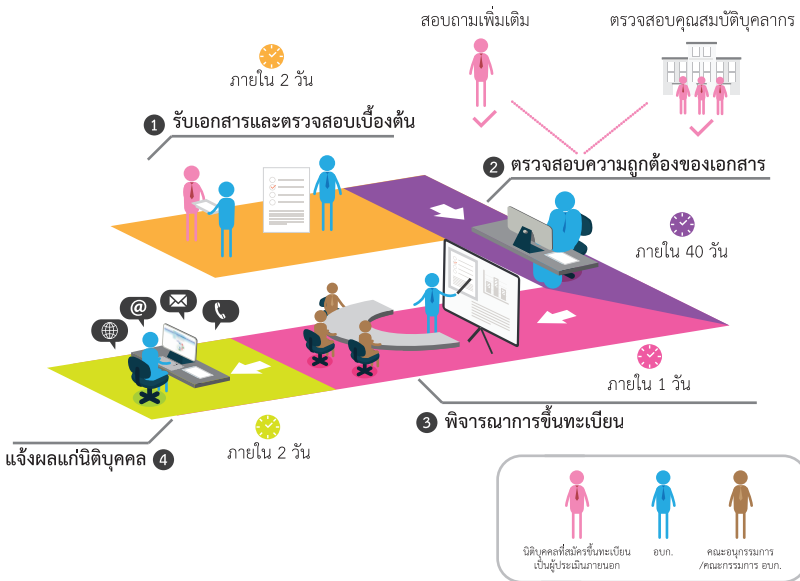
นิติบุคคลที่ประสงค์ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประเมินภายนอกต้องมีคุณสมบัติตามที่ อบก. กำหนด โดยมีขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียน ดังนี้

1. นิติบุคคลยื่นใบสมัครขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจและเอกสารประกอบตามประกาศฯ ต่อ อบก. จากนั้น อบก. จะดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นโดยพิจารณาความครบถ้วนของเอกสารประกอบทั้งหมดว่าเพียงพอหรือไม่ หากไม่ครบถ้วน อบก. จะแจ้งให้นิติบุคคลจัดส่งเอกสาร หรือหลักฐานเพิ่มเติม
2. อบก. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร โดยพิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจหรือไม่ หากขาดข้อมูลในประเด็นสำคัญ อบก. จะแจ้งให้นิติบุคคลจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม

3. อบก. นำเสนอรายละเอียดต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจการมลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อพิจารณาขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ
4. อบก. แจ้งผลการพิจารณาให้นิติบุคคลทราบ และเสนอต่อคณะกรรมการฯ อบก. รับทราบต่อไป

หนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอก มีอายุ 3 ปี นับตั้งแต่วันที่คณะอนุกรรมการฯ เห็นชอบ การต่ออายุหนังสือรับรองฯ การเปลี่ยนแปลงบุคลากร หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่ อบก. กำหนด

รูปที่ 2 - 14 ขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอก

การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation)

การดำเนินโครงการ T-VER ต้องมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้โดยผู้พัฒนาโครงการต้องสามารถแสดงเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นต่อการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบการดำเนินโครงการได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง

ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) จะเป็นผู้ตรวจสอบเอกสารข้อเสนอโครงการ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของรายละเอียดในเอกสารข้อเสนอโครงการ หรือ เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องในประเด็นต่างๆ ว่าเป็นไปตามเงื่อนไขและข้อกำหนดของ อบก. หรือไม่ เช่น การกำหนดกรณีฐาน ความถูกต้องของวิธีการคำนวณ และแนวทางการติดตามผลสอดคล้องกับระเบียบวิธีการที่เลือกใช้ เป็นต้น ในระหว่างการตรวจสอบหากมีประเด็นที่ไม่ชัดเจนหรือมีข้อสงสัย VVB จะสรุปความเห็นจากการตรวจสอบส่งให้ผู้พัฒนาโครงการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย

- **ประเด็นร้องขอให้มีการแก้ไข (Corrective Action Request : CAR)** เป็นประเด็นที่ VVB ต้องการให้ผู้พัฒนาโครงการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง
- **ประเด็นให้ปรับปรุงเพื่อการตรวจสอบในครั้งถัดไป (Forward Action Request: FAR)** เป็นประเด็นที่ VVB ตรวจพบและคาดว่าจะเกิดเป็นประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในภายหลังได้
- **ประเด็นร้องขอให้มีการชี้แจงเพิ่มเติม (Clarification Request : CL)** เป็นประเด็นที่ VVB ต้องการให้ผู้พัฒนาโครงการชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมให้ครบถ้วน

หลังจากผู้พัฒนาโครงการ ดำเนินการแก้ไข ค้นหาหลักฐานเอกสารสนับสนุนที่เกี่ยวข้องหรือตอบประเด็นข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ แล้ว VVB จะออก “รายงานการตรวจสอบโครงการ (Validation Report)” ให้กับผู้พัฒนาโครงการ เพื่อนำไปประกอบการขอขึ้นทะเบียนโครงการกับ อบก. ต่อไป

อบก. กำหนดให้ระดับของการรับรองในการตรวจสอบและทวนสอบโครงการ T-VER อยู่ใน **ระดับสมเหตุสมผล (Reasonable level of assurance)** โดยการประเมินข้อมูลก๊าซเรือนกระจกทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณต้องปราศจากความผิดพลาด การละเว้น และการบิดเบือนใดๆ ที่มีนัยสำคัญ และอยู่ในระดับความมีสาระสำคัญที่กำหนด

ความมีสาระสำคัญ (Materiality) ในบริบทของโครงการ T-VER คือ ข้อผิดพลาด การละเว้น หรือการบิดเบือนใดๆ ที่จะส่งผลต่อการแสดงข้อมูลก๊าซเรือนกระจก และส่งผลต่อเนื่องไปสู่การตัดสินใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยระดับความมีสาระสำคัญ (Materiality threshold) สำหรับโครงการ T-VER กำหนดไว้ให้เกณฑ์ความไม่สอดคล้องของข้อมูลที่มีผลให้การประเมินก๊าซเรือนกระจกคลาดเคลื่อนจนมีผลต่อผู้ใช้ ไม่เกินร้อยละ 5 ของผลรวมการลดการปล่อยและ / หรือ ดูดกลับก๊าซเรือนกระจก สำหรับกระบวนการตรวจสอบและทวนสอบ

ขั้นตอนที่ 4 : การขึ้นทะเบียนโครงการ

- หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโครงการ
- ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน
- การเปิดเผยข้อมูล
- ขั้นตอนการเปิดบัญชี T-VER Credit
- การเพิกถอนการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER

หลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโครงการ

โครงการที่จะผ่านการพิจารณาให้ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER ต้องผ่านหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนทั้งหมด 5 ข้อ ดังนี้

1. การดำเนินกิจกรรมของโครงการเป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2. การดำเนินกิจกรรมของโครงการมีความสอดคล้องกับข้อกำหนดของโครงการ T-VER
3. โครงการเข้าข่ายโครงการลดก๊าซเรือนกระจก (Positive List) หรือมีการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality)
4. โครงการใช้ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจก (Methodology) ที่สอดคล้องกับโครงการ
5. โครงการใช้วิธีการติดตามผลและการรายงานการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมกับระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจก (Methodology) ที่ใช้

ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน

1. การส่งเอกสารเพื่อขอขึ้นทะเบียนโครงการ สามารถส่งได้ 2 ช่องทาง
  - ทางเว็บไซต์** โดยส่งเอกสารเพื่อขอขึ้นทะเบียนตามที่ อบก. กำหนดผ่านระบบออนไลน์บนหน้าเว็บไซต์ <http://ghgreduction.tgo.or.th/t-ver> ในหัวข้อสมัครขึ้นทะเบียนโครงการ
  - ส่งเอกสารทางไปรษณีย์** ไปยัง อบก. ระบุหน้าซอง (ส่งเอกสารโครงการ T-VER) ตามที่อยู่นี้ สำนักวิเคราะห์และติดตามประเมินผล องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เลขที่ 120 หมู่ 3 ชั้น 9 อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
2. อบก. รับเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน จากผู้พัฒนาโครงการ และดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นโดยพิจารณาความครบถ้วนของเอกสารประกอบทั้งหมดว่าเพียงพอหรือไม่หากไม่ครบถ้วน อบก. จะแจ้งกลับไปยังผู้พัฒนาโครงการให้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติม
3. อบก. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร และสาระสำคัญของโครงการ โดยพิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโครงการ หรือไม่หากขาดข้อมูลในประเด็นสำคัญที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์โครงการ อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการ จัดส่งข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งนี้ อบก. อาจขอตรวจสอบโครงการ ณ ที่ตั้งโครงการ
4. อบก. นำเสนอรายละเอียดโครงการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วต่อ คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER
5. อบก. แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้พัฒนาโครงการทราบ และนำเสนอให้คณะกรรมการฯ อบก. รับทราบต่อไป

รูปที่ 2 - 16 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER

การเปิดเผยข้อมูล

ผู้พัฒนาโครงการต้องยินยอมให้ อบก. เปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้ให้สาธารณชนทราบบนเว็บไซต์ของ อบก.

1. รายชื่อโครงการและผู้พัฒนาโครงการที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER และวันที่ขึ้นทะเบียน
2. เอกสารข้อเสนอโครงการ
3. รายงานการติดตามประเมินผล
4. รายงานการตรวจสอบความใช้ได้
5. รายงานการทวนสอบ
6. รายงานการประเมินผลประโยชน์ร่วม
7. ผลการพิจารณาโครงการ
8. ปริมาณคาร์บอนเครดิต (TVERs) ที่ได้รับการรับรอง

ขั้นตอนการเปิดบัญชี T-VER Credit

ผู้พัฒนาโครงการ หรือผู้ประสงค์จะซื้อขายคาร์บอนเครดิต (TVERs) จะต้องเปิดบัญชี T-VER Credit กับ อบก. ก่อนทำการซื้อขายคาร์บอนเครดิต (TVERs) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้พัฒนาโครงการ หรือผู้ประสงค์จะเปิดบัญชี T-VER Credit จัดส่งเอกสารเพื่อขอเปิดบัญชีไปยัง อบก. โดยมีรายละเอียดเอกสาร ดังนี้

กรณีที่เป็นบุคคลทั่วไป

1. หนังสือแจ้งความประสงค์จะเปิดบัญชี T-VER Credit โดยระบุอีเมลที่ต้องการใช้งานในระบบ
2. สำเนาบัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทาง

กรณีที่เป็นนิติบุคคล

1. หนังสือแจ้งความประสงค์จะเปิดบัญชี T-VER Credit โดยระบุอีเมลที่ต้องการใช้งานในระบบ
2. ชื่อ ที่อยู่ และหนังสือรับรองนิติบุคคล ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ออกให้ โดยนายทะเบียนรับรองไม่เกิน 3 เดือน
3. หนังสือมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจ (ผู้ใช้งานระบบ)
4. สำเนาบัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทาง ของผู้มอบอำนาจ
5. สำเนาบัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทาง ของผู้รับมอบอำนาจ
6. หนังสือรับรองการทำงานออกโดยบริษัท

กรณีที่เป็นหน่วยงานราชการ องค์กรของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

1. หนังสือแจ้งความประสงค์จะเปิดบัญชี T-VER Credit โดยระบุอีเมลที่ต้องการใช้งานในระบบ
2. ชื่อ ที่อยู่ และสำเนาพระราชบัญญัติกฎหมาย หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แสดงการจัดตั้งหน่วยงาน
3. หนังสือมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจ (ผู้ใช้งานระบบ)
4. สำเนาบัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทาง ของผู้มอบอำนาจ
5. สำเนาบัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทาง ของผู้รับมอบอำนาจ

หมายเหตุ : ในกรณีที่บุคคลทั่วไป นิติบุคคล หรือ หน่วยงานราชการ องค์กรของรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ มีความประสงค์จะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบของ อบก. เป็นผู้แทนในการดำเนินการธุรกรรมในระบบ T-VER Registry ให้จัดทำหนังสือแสดง เจตจำนงที่ระบุให้ อบก.เป็นผู้ดำเนินการแทน แบบพร้อมกับเอกสารเพื่อขอเปิดบัญชี

2. อบก. พิจารณาความถูกต้องและครบถ้วนของเอกสาร จะดำเนินการเปิดบัญชี T-VER Credit และแจ้งผลการผู้ใช้งานภายใน 15 วัน

การเพิกถอนการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER

1. อบก. สามารถเพิกถอนการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ได้ เมื่อการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการขัดต่อกฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือ เมื่อไม่มีการดำเนินโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหลังจากได้ขึ้นทะเบียนโครงการ ภายใน 2 ปี
2. ผู้พัฒนาโครงการสามารถขออนุญาตการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ได้ และในกรณีที่ต้องการขอขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ CDM หรือโครงการลดก๊าซเรือนกระจกตามกลไกอื่น โดยผู้พัฒนาโครงการจะต้องดำเนินการขออนุญาตการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ต่อ อบก. ภายใน 30 วันหลังจากได้รับการขึ้นทะเบียนโครงการกับกลไกอื่นแล้ว
3. ทั้งนี้ผู้ที่แจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ อบก. ขอสงวนสิทธิ์ที่จะดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

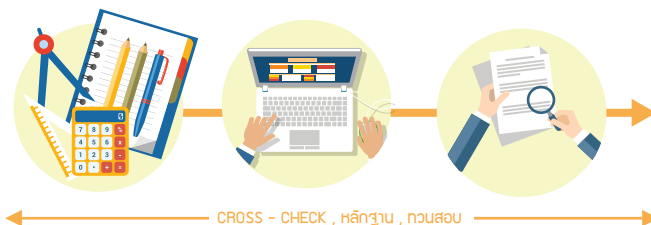
ขั้นตอนที่ 5 : การติดตามผล และจัดทำรายงานการติดตามประเมินผล

- การติดตามผล
- การเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน
- รายงานการติดตามประเมินผล (Monitoring Report: MR)

การติดตามผล

เมื่อโครงการได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER และเริ่มดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแล้ว ผู้พัฒนาโครงการจะต้องดำเนินการติดตามผลการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมขอโครงการ (Monitoring) ตามที่เสนอไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) ฉบับที่ได้รับการขึ้นทะเบียนโดยมีการรวบรวมข้อมูล ค่าที่ได้จากการตรวจวัด มาคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจก และจัดทำรายงานการติดตามประเมินผล (Monitoring Report : MR)

ผู้พัฒนาโครงการสามารถใช้ กระบวนการควบคุมคุณภาพ และการประกันคุณภาพ ในการติดตามผล เพื่อให้ปริมาณการปล่อยและ/หรือดูดกลับ ก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นภายในโครงการสะท้อนถึงความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และสอดคล้อง กับการทวนสอบ และตรวจสอบโครงการจากผู้ประเมินภายนอก

ตัวอย่างของการควบคุมคุณภาพ (Quality Control: QC)

1. เครื่องมือวัดที่ใช้ภายในโครงการได้รับมาตรฐาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลที่ใช้มีความถูกต้องสูง โดยเครื่องมือวัดเหล่านั้นจะต้องอยู่ในช่วงที่รับประกันความถูกต้อง (Accuracy) และความแม่นยำ (Precision) จากการสอบเทียบจากการสอบเทียบเครื่องมือ หรือจะต้องได้รับการตรวจสอบเป็นประจำ หรือหากไม่มีกฎหมายควบคุมความถูกต้องและความแม่นยำของเครื่องมือวัด เครื่องมือเหล่านั้นต้องอยู่ในระยะการรับประกันโดยผู้ผลิต
2. มีบันทึกและการจัดเก็บรักษาข้อมูล หรือเอกสารสนับสนุนต่างๆ รวมถึงการสำรวจข้อมูลไว้ในที่ปลอดภัย
3. การตรวจสอบย้อนกลับของข้อมูลที่มีการป้อนหรือบันทึกข้อมูลผิดพลาดหรือไม่

ตัวอย่างของการประกันคุณภาพ (Quality Assurance: QA)

1. มีเอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงาน และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
2. จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแผนการติดตามผลอย่างชัดเจน
3. หากเกิดปัญหา หรือข้อผิดพลาดใดๆเกิดขึ้นต้องรีบดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างทันถ่วงที และต้องมีการบันทึก รวมถึงช่วงระยะเวลาที่เกิดขึ้นดังกล่าว
4. มีการตรวจสอบกรอบการดำเนินงานเพื่อให้มั่นใจในกระบวนการที่ดำเนินงานอยู่ และทบทวนปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน

ภายหลังจากที่โครงการได้รับการขึ้นทะเบียนไปแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรมที่แตกต่างจากที่ระบุไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ **ผู้พัฒนาโครงการต้องแจ้งต่อ อบก. ทราบก่อนเริ่มกระบวนการทวนสอบ** อบก. ได้จำแนกการเปลี่ยนแปลงเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทั่วไป กับการเปลี่ยนแปลงที่ต้องดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Revalidation)

1. การเปลี่ยนแปลงทั่วไป เช่น

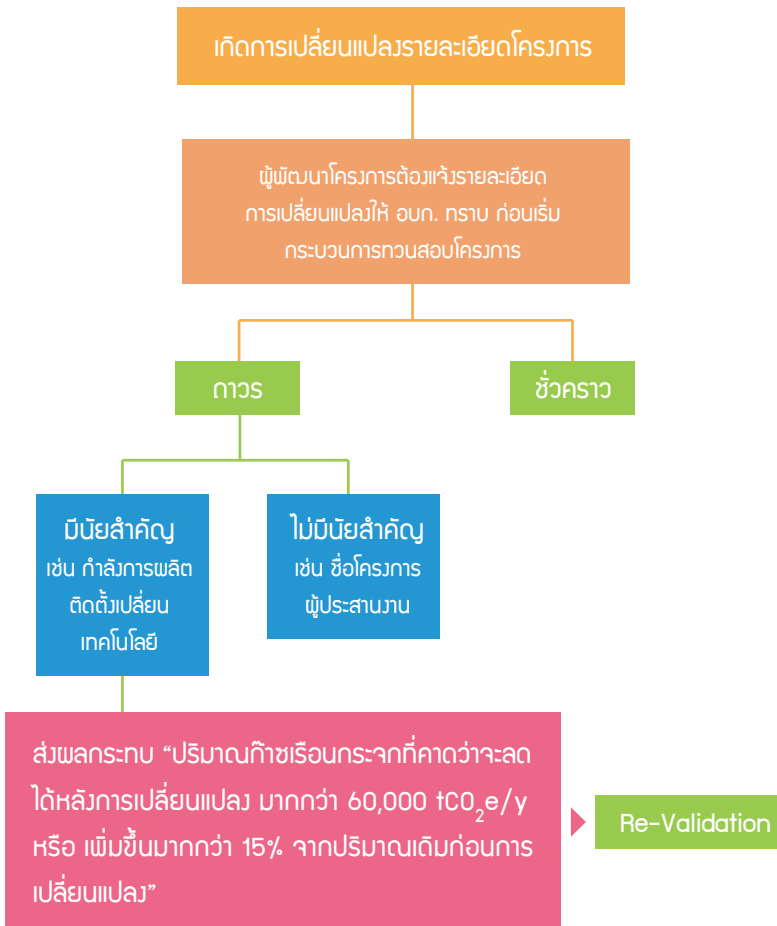
- การเปลี่ยนแปลงชื่อผู้พัฒนาโครงการ
- การเปลี่ยนแปลงชื่อเจ้าของโครงการ
- การเปลี่ยนแปลงผู้ประสานงาน
- การเปลี่ยนแปลงบริษัทผู้ผลิต
- การเปลี่ยนแปลงมิเตอร์ (เช่น serial number)
- การเปลี่ยนแปลงระยะเวลาคิดเครดิต

- โครงการสามารถเปลี่ยนแปลงระยะเวลาคิดเครดิตได้ แต่ต้องอยู่ในเงื่อนไขของหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาคิดเครดิต คือ เมื่อเปลี่ยนระยะเวลาคิดเครดิตแล้ว วันเริ่มคิดเครดิตของโครงการต้องไม่เกิน 2 ปี นับจากวันขึ้นทะเบียนโครงการ

2. การเปลี่ยนแปลงที่ต้องดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Revalidation)

1. มีการเพิ่มเติมประเภทโครงการ หรือเพิ่มระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกที่ใช้ในการคำนวณ
2. มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลให้ **“ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้หลังการเปลี่ยนแปลง มากกว่า 60,000 tCO₂e ต่อปี หรือ เพิ่มขึ้นมากกว่า 15% จากปริมาณเดิมก่อนการเปลี่ยนแปลง”** เช่น เพิ่มจำนวนหรือขนาดของเครื่องจักร หรือมีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ค่าของพารามิเตอร์ที่ใช้ใน

การคำนวณ วิธีการติดตามผล การเพิ่มหรือลดที่ตั้งของโครงการ ซึ่งแตกต่างไปจากที่ระบุไว้ใน เอกสารข้อเสนอโครงการฉบับที่ได้รับการขึ้นทะเบียน ผู้พัฒนาโครงการต้องระบุรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวใน “รายงานการติดตามประเมินผล (Monitoring report)” เพื่อให้ผู้ประเมินภายนอกสามารถตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้

ขั้นตอนการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Revalidation)

กรณีที่มีโครงการที่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการหลังจากได้รับการขึ้นทะเบียน และเข้าข่ายต้องดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Revalidation) โดยผู้พัฒนาโครงการต้องปรับแก้รายละเอียดในเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) ให้ถูกต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง และติดต่อผู้ประเมินภายนอก (VVB) ให้ดำเนินการตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารข้อเสนอโครงการที่มีการเปลี่ยนแปลง ตามแนวทางการตรวจสอบความใช้ได้ และทวนสอบโครงการ T-VER ที่ อบก. กำหนด

ผู้พัฒนาโครงการสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้จากเว็บไซต์

<http://ghgreduction.tgo.or.th> เพื่อใช้จัดเตรียมเอกสารประกอบการขอเปลี่ยนแปลงหลังขึ้นทะเบียน

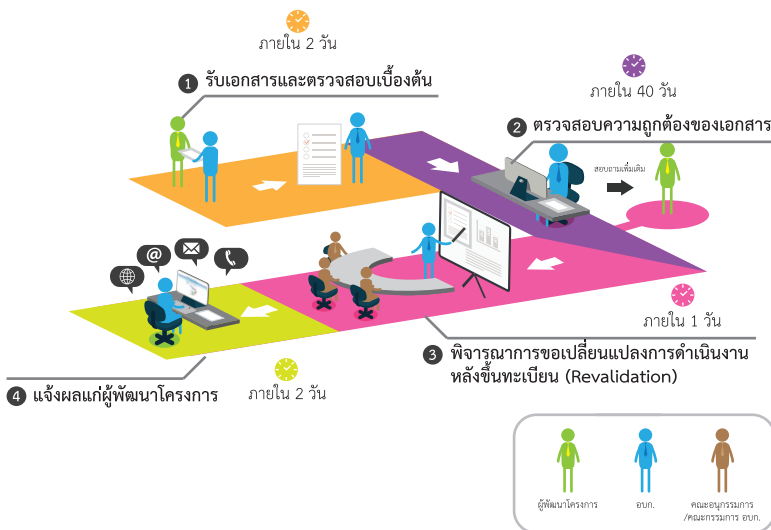
ตารางที่ 2 - 3 รายการเอกสารประกอบการขอเปลี่ยนแปลงหลังขึ้นทะเบียน

รายการเอกสาร	จำนวน (ชุด)
แบบฟอร์มการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน	1
เอกสารข้อเสนอโครงการที่มีการเปลี่ยนแปลง (ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอก)	1
รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (จากผู้ประเมินภายนอก)	1
แผ่น หรืออุปกรณ์บันทึกข้อมูล	1
ไฟล์ EXCEL การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ	1

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเห็นชอบการขอเปลี่ยนแปลงหลังขึ้นทะเบียนเหมือนกับหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโครงการ

อบก. ได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนที่มีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อปริมาณก๊าซเรือนกระจก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. อบก. รับเอกสารประกอบการพิจารณาจากผู้พัฒนาโครงการ และดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นโดยพิจารณาความครบถ้วนของเอกสารประกอบทั้งหมดว่าเพียงพอหรือไม่ หากไม่ครบถ้วน อบก. จะแจ้งกลับไปยังผู้พัฒนาโครงการให้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติม
2. อบก. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร และสาระสำคัญของโครงการ โดยพิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ อบก. กำหนด หากขาดข้อมูลในประเด็นสำคัญที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์โครงการ อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการจัดส่งข้อมูล เพิ่มเติม
3. อบก. นำเสนอรายละเอียดโครงการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อพิจารณาขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงาน หลังขึ้นทะเบียน
4. อบก. แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้พัฒนาโครงการทราบ และนำเสนอให้คณะกรรมการ อบก. รับทราบต่อไป

รูปที่ 2 - 17 ขั้นตอนการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Revalidation)

รายงานการติดตามประเมินผล (Monitoring Report: MR)

ผู้พัฒนาโครงการสามารถจัดทำรายงานการติดตามประเมินผล (Monitoring Report : MR) เพื่อขอการรับรองในช่วงระยะเวลาใดๆ ภายใต้ช่วงระยะเวลาการคิดเครดิต ซึ่งผู้พัฒนาโครงการต้องไม่ร้องขอให้มีการรับรองคาร์บอนเครดิต (TVERs) สำหรับปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ในช่วงระยะเวลาการติดตามผลเดียวกัน เกินกว่า 1 ครั้ง

รายงานการติดตามประเมินผล ประกอบด้วย

- ส่วนที่ 1 การติดตามผลการดำเนินโครงการ
- ส่วนที่ 2 การคำนวณการดูดกลับ/ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้จากโครงการ
- ภาคผนวกเอกสาร/หลักฐานประกอบ

■ ส่วนที่ 1 การติดตามผลการดำเนินโครงการ

ผู้พัฒนาโครงการต้องระบุรายละเอียดผลการดำเนินโครงการในช่วงระยะเวลาที่ขอรับรองในรายงาน เช่น สถานภาพการดำเนินโครงการ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เคยได้รับการรับรอง การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ พารามิเตอร์ที่ติดตามผล และที่ไม่ต้องติดตามผล

■ ส่วนที่ 2 การคำนวณการลดการปล่อยและ / หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่ได้จากโครงการ

ผู้พัฒนาโครงการต้องแสดงการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจริงที่ได้จากข้อมูลที่จัดเก็บไว้ตามสมการที่ระบุในเอกสารข้อเสนอโครงการฉบับขึ้นทะเบียน กรณีที่ใช้ระเบียบวิธีการฯ มากกว่า 1 ระเบียบวิธีให้แสดงการคำนวณจำแนกตามระเบียบวิธีและแสดงผลการคำนวณแยกตามปีปฏิทิน

นอกจากนี้ ผู้พัฒนาโครงการต้องทำการเปรียบเทียบปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ขอรับรอกับค่าคาดการณ์จากการประเมิน (ตัวเลขที่ระบุในเอกสารข้อเสนอโครงการ) เมื่อเทียบในช่วงระยะเวลาที่เท่ากัน เช่น ระยะเวลา 10 เดือน ระยะเวลา 1 ปี เป็นต้น พร้อมระบุสาเหตุของความแตกต่างของค่าดังกล่าว

■ ภาคผนวก เอกสาร/หลักฐานประกอบ

ผู้พัฒนาโครงการแนบเอกสาร หรือหลักฐานประกอบที่เกี่ยวข้อง พร้อมจัดส่งไฟล์ Excel แสดงการคำนวณพร้อมข้อมูลในการคำนวณ

ขั้นตอนที่ 6 : การทวนสอบความถูกต้องของรายงานการติดตามประเมินผล

■ การทวนสอบ (Verification)

การทวนสอบ (Verification)

เมื่อผู้พัฒนาโครงการจัดทำรายงานการติดตามประเมินผล (Monitoring Report) เสร็จ แล้วผู้พัฒนาโครงการต้องเสนอรายงานการติดตามประเมินผลให้ผู้ประเมินภายนอก (VVB) ทวนสอบ และยืนยันความถูกต้องของปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการตาม “ แนวทางการตรวจสอบและทวนสอบโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย ” โดยผู้ประเมินภายนอก จะดำเนินการดังนี้

1. การตรวจทานเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารข้อเสนอโครงการที่ได้รับการขึ้นทะเบียน (PDD) รายงานการติดตามประเมินผล (MR)
2. การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้พัฒนาโครงการ เจ้าของโครงการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. การทวนสอบข้อมูล ณ ที่ตั้งโครงการ (กรณีที่มีหลายที่ตั้งอาจจะสุ่มตรวจ) เช่น การทวนสอบข้อมูลในรายงานการติดตามและประเมินผล กับ สมุดบันทึกข้อมูลหน้างาน ใบเสร็จการซื้อขาย meter เป็นต้น
4. การทวนสอบสมการ และการคำนวณปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กระบวนการทวนสอบจะแล้วเสร็จเมื่อ VVB สามารถปิดสถานะ CARs CLs และ FARs (จากการตรวจสอบหรือทวนสอบครั้งก่อนหน้า)

ภายหลังจากผู้พัฒนาโครงการได้ทำการแก้ไขข้อมูลในรายงานการติดตามประเมินผล หรือ เอกสารการคำนวณให้ถูกต้องสอดคล้องกับเอกสารหลักฐานสนับสนุน และได้รับข้อมูล คำชี้แจงเพิ่มเติม หรือเอกสารหลักฐานอย่างเพียงพอในการสรุปผล ทั้งนี้ประเด็น CARs CLs และ FARs ทั้งหมดต้องได้รับการแก้ไข ผู้ประเมินภายนอกจะจัดทำรายงานการทวนสอบโครงการ (Verification Report) ให้กับผู้พัฒนาโครงการ เพื่อนำไปประกอบการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการกับ อบก. ต่อไป

การเตรียมตัวสำหรับการทวนสอบ (Verification)

การเตรียมตัวก่อนเข้าทวนสอบ

- พารามิเตอร์ที่ติดตามผล
- สถานที่ตั้งของอุปกรณ์ที่ต้องตรวจวัด
- สถานที่จัดเก็บข้อมูล บันทึก ระบบ/โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- Data flow
- เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ T-VER

ระหว่างการทวนสอบ

- เข้าร่วมทวนสอบกับ VVB ณ ที่ตั้งโครงการ
- ตอบข้อซักถามของ VVB
- จัดเตรียมข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ VVB ร้องขอ
- ด้วยความรวดเร็วเพื่อประโยชน์แก่ตัวท่านเอง

การปิดการทวนสอบ

- ทบทวนว่าประเด็น CARs CLs และ FARs ทั้งหมดต้องได้รับการแก้ไข
- ข้อมูลในรายงาน Verification report ถูกต้องและเป็นจริง

ขั้นตอนที่ 7 : การรับรองคาร์บอนเครดิต

- หลักเกณฑ์การรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก
- ขั้นตอนการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก
- ขั้นตอนการซื้อขายคาร์บอนเครดิต
- การนำคาร์บอนเครดิตไปใช้ซ้ำ
- การชดเชยคาร์บอนเครดิต

หลักเกณฑ์การรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก

ปริมาณการลดการปล่อยและ/หรือดูดกลับก๊าซเรือนกระจกที่จะผ่านการพิจารณาให้ การรับรองต้องเกิดจากโครงการที่ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER และผ่านหลักเกณฑ์การรับรอง ปริมาณก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด 4 ข้อ ดังนี้

1. การดำเนินกิจกรรมของโครงการเป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2. การดำเนินกิจกรรมของโครงการมีความสอดคล้องกับข้อกำหนดของโครงการ T-VER
3. โครงการติดตามผลการลดก๊าซเรือนกระจกและเก็บข้อมูลโครงการตามที่เสนอใน เอกสารข้อเสนอโครงการฉบับที่ขึ้นทะเบียนกับ อบก. หากมีการเปลี่ยนแปลงต้อง ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ อบก. กำหนด
4. ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ขอการรับรอง ต้องคำนวณตามระเบียบวิธีการลดก๊าซ เรือนกระจกภาคสมัครใจตามที่เสนอในเอกสารข้อเสนอโครงการฉบับที่ขึ้นทะเบียน กับ อบก. ทั้งนี้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกต้องสามารถทวนสอบได้โดยมีเอกสารหรือ หลักฐานประกอบที่น่าเชื่อถือ

ขั้นตอนการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก

ผู้พัฒนาโครงการจัดเตรียมเอกสารประกอบการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกให้ถูกต้องและครบถ้วนรายละเอียดดังตารางที่ 2 - 4

ตารางที่ 2 - 4 รายการเอกสารประกอบการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก

รายการเอกสาร	จำนวน (ชุด)
ใบสมัคร	1
รายงานการติดตามประเมินผล (ที่ผ่านการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอก)	1
รายงานการทวนสอบ (จากผู้ประเมินภายนอก)	1
ไฟล์ EXCEL การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ	1
แผ่น หรืออุปกรณ์บันทึกข้อมูล	1

1. การส่งเอกสารเพื่อขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนเครดิต) สามารถส่งได้ 2 ช่องทาง

- **ทางเว็บไซต์** โดยส่งเอกสารเพื่อขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนเครดิต) ตามที่ อบก. กำหนด ผ่านระบบออนไลน์บนหน้าเว็บไซต์ <http://ghgreduction.tgo.or.th/t-ver> ในหัวข้อขอรับรองคาร์บอนเครดิต
- **ส่งเอกสารทางไปรษณีย์** ไปยัง อบก. ระบุหน้าซอง (ส่งเอกสารโครงการ T-VER) ตามที่อยู่นี้ สำนักวิเคราะห์และติดตามประเมินผล องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เลขที่ 120 หมู่ 3 ชั้น 9 อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

2.อบก. รับเอกสารการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากผู้พัฒนาโครงการ และดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นโดยพิจารณาความครบถ้วนของเอกสารประกอบทั้งหมดว่าเพียงพอหรือไม่หากไม่ครบถ้วน อบก. จะแจ้งกลับไปยังผู้พัฒนาโครงการให้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติม

3. อบก. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร และสาระสำคัญของโครงการ โดยพิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกหรือไม่ หากขาดข้อมูลในประเด็นสำคัญที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์โครงการ อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการ จัดส่งข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งนี้ อบก. อาจขอตรวจสอบโครงการ ณ ที่ตั้งโครงการ

4. อบก. นำเสนอรายละเอียดโครงการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อพิจารณารับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกโครงการ T-VER

5. อบก. แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้พัฒนาโครงการทราบ และนำเสนอให้คณะกรรมการ อบก. รับทราบต่อไปและบันทึกปริมาณคาร์บอนเครดิตในบัญชี T-VER Credit

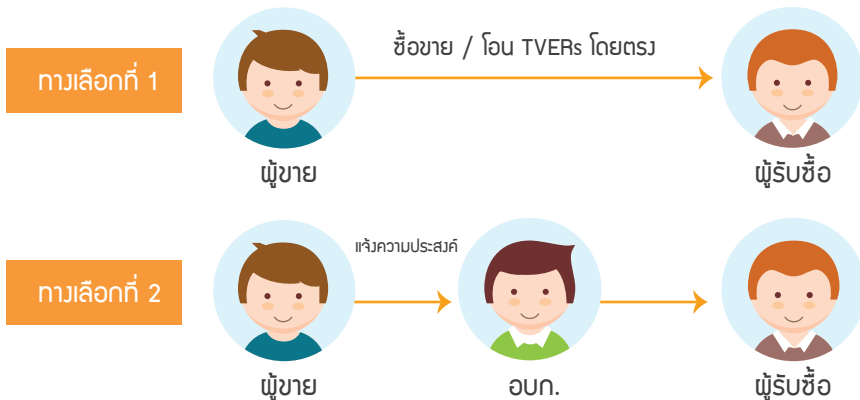
รูปที่ 2 - 19 ขั้นตอนการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก

ขั้นตอนการซื้อขายคาร์บอนเครดิต

ผู้พัฒนาโครงการ หรือผู้ประสงค์จะซื้อขายคาร์บอนเครดิต (TVERs) ทำการซื้อขายคาร์บอนเครดิต (TVERs) โดยสามารถดำเนินการเองได้ผ่านระบบทะเบียนของ อบก. (T-VER Registry) บนเวปไซต์ของ อบก. (<http://registry.tgo.or.th>)

กรณีที่มีมอบหมายให้ อบก. เป็นผู้แทนในการดำเนินการธุรกรรมในระบบ T-VER Registry

1. ให้ผู้ใช้งานแจ้งชื่อ หมายเลขบัญชีของผู้ที่ประสงค์จะซื้อ และจำนวนคาร์บอนเครดิตไปยัง อบก. พร้อมสำเนาบัตรประชาชน หรือหนังสือเดินทางของเจ้าของบัญชี
2. อบก. พิจารณาความถูกต้องและครบถ้วนของเอกสาร
3. อบก. จะดำเนินการโอน (Transfer) หรือชดเชย (Offset) คาร์บอนเครดิตแก่ผู้ใช้ภายใน 3วันทำการหลังจากตรวจสอบเอกสารเรียบร้อยแล้ว

รูปที่ 2 - 19 รูปแบบการดำเนินการซื้อขายคาร์บอนเครดิตทางธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

การนำคาร์บอนเครดิตไปใช้ซ้ำ

ผู้พัฒนาโครงการสามารถนำคาร์บอนเครดิตที่ได้รับการรับรองจาก อบก. ไปซื้อขายในตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจได้ เมื่อผู้พัฒนาโครงการได้ออนคาร์บอนเครดิตให้กับบุคคลที่สามแล้วจะไม่มีสิทธิประโยชน์ในคาร์บอนเครดิตดังกล่าวอีกต่อไป

การชดเชยคาร์บอนเครดิต

ในกรณีที่พบว่าปริมาณคาร์บอนเครดิต (TVERs) ที่ได้รับการรับรองจาก อบก. สูงกว่าความเป็นจริงผู้พัฒนาโครงการจะต้องชดเชยโดย

1. หักจากปริมาณคาร์บอนเครดิตที่ได้รับการรับรองแล้วขอโครงการหรือ
2. ซื้อคาร์บอนเครดิตจาก
  - 1) โครงการ T-VER อื่นๆ
  - 2) โครงการ CDM, GS, VCS ที่ดำเนินการในประเทศไทย
  - 3) โครงการอื่นๆ ตามที่ อบก. กำหนด

carbon offset

CARBON OFFSET

“Carbon Offset” หมายถึง การซื้อคาร์บอนเครดิต มาชดเชยกับปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร หรือ ผลิตภัณฑ์ หรือ เหตุการณ์ หรือ บุคคล เพื่อให้การปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร หรือ ผลิตภัณฑ์ หรือ เหตุการณ์ หรือ บุคคล **aadv**

100 tCO ₂	50 tCO ₂	10 tCO ₂	40 tCO ₂

รูปที่ 2 - 20 กิจกรรมการชดเชยคาร์บอน (Carbon offset)

ภาคผนวก ก

สถิติการขึ้นทะเบียนและรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกโครงการ T-VER (ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2562)

■ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากโครงการที่ขึ้นทะเบียน
หน่วยเป็นต้นคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

■ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรอง
หน่วยเป็นต้นคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

ภาคผนวก ข ตัวอย่าง CAR, CL และ FAR

กระบวนการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation)

คำถาม/สิ่งที่ต้องแก้ไข	อ้างอิง	คำตอบ/การแก้ไข	ผล
CAR			
ไม่พบข้อมูลความถี่ในการเก็บ ข้อมูล วิธีบันทึกสำหรับการติดตามผลโครงการ และการจัดข้อมูลในหัวข้อ 4.1 ของ PDD ฉบับที่ 01 วันที่ 21/5/2557 - ความถี่ในการเก็บข้อมูล - วิธีบันทึกข้อมูลในการติดตามผลโครงการ - การจัดเก็บข้อมูล - กระบวนการ QA/QC - การสอบเทียบเครื่องมือวัด	T-VER-PDD-Guideline	แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลในหัวข้อ 4.1 ของเอกสาร PDD ฉบับที่ 02 วันที่ 16/07/2557 ดังนี้ “การเก็บข้อมูลจะมีการจัดมีเตอร์ไฟฟ้า วัดพลังงานไฟฟ้าที่จ่ายให้แก่ชุมชนเดือนละครั้งโดยช่างที่เข้าเวรเดินระบบ และบันทึกในสมุดบันทึกการใช้ไฟฟ้า ซึ่งจะผ่านการตรวจสอบโดยหัวหน้าช่างประจำโรงไฟฟ้าทุกเดือน โดยมีเทอร์มิสเตอร์ จะดำเนินการสอบเทียบอย่างน้อย 1 ครั้ง ใน 3 ปี” ดังนี้ “นอกจากนี้เอกสารต่างๆ จะถูกเก็บรวบรวมสำหรับการติดตามผลโครงการอย่างน้อย 2 ปี หลังสิ้นสุดระยะเวลาการคิดคาร์บอนเครดิต	ตรวจสอบการแก้ไขในเอกสาร PDD ฉบับที่ 03 วันที่ 04/08/2557 พบว่ามีความสอดคล้องกับคำชี้แจงเพิ่มเติมในส่วนของการจัดเก็บข้อมูล ปิดสถานะ: CAR XX
ไม่พบการชี้แจงเหตุผลของการไม่ต้องการมีการพิสูจน์ additionality ในหัวข้อ 2.6 ของเอกสาร PDD ฉบับที่ 01 วันที่ 17/4/2557	T-VER-PDD-Guideline Version 1	ชี้แจงเหตุผลเพิ่มเติมของการไม่ต้องการพิสูจน์ additionality ในหัวข้อ 2.6 ของเอกสาร PDD เนื่องจากเป็นโครงการขนาดเล็กมาก มีเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไม่เกิน 20,000 tCO ₂ e/year	ตรวจสอบการแก้ไขในเอกสาร PDD ฉบับที่ 02 วันที่ 08/08/2557 พบว่าสอดคล้องกับคำชี้แจง ปิดสถานะ: CAR XX

คำถาม/สิ่งที่ต้องแก้ไข	อ้างอิง	คำตอบ/การแก้ไข	ผล
CAR			
ค่า EF ของ Grid (0.563 tCO ₂ /MWh) ไม่สอดคล้องกับค่า ใน T-VER-METH-EE-07 Version 1	T-VER-METH-EE-07 Version 1	ได้ปรับปรุงค่า EF ของ Grid เป็น 0.5897 tCO ₂ /MWh	จากการตรวจสอบ File FS_KK35_ERMv02 พบว่ามีการปรับแก้ไขสอดคล้องกับระเบียบวิธี ปิดสถานะ: CAR XX
การระบุค่าพิกัด UTM ไม่สอดคล้องกับค่าพิกัดบนพื้นผิวโลกจึงร้องขอให้มีการแก้ไขใหม่โดยสลับค่า N-E ความสอดคล้องกับพื้นที่ดำเนินโครงการจริง		จากประเด็นดังกล่าวได้มีการแก้ไขค่าพิกัดที่ถูกต้องในข้อเสนอโครงการฉบับที่ 03 วันที่ 09/09/2557	มีการแก้ไขค่าพิกัดที่ถูกต้องในข้อเสนอโครงการฉบับที่ 03 วันที่ 09/09/2557 ผู้ตรวจสอบจึงได้ ปิดสถานะ: CAR XX
หน่วยของพารามิเตอร์ EF _{Grid,CM,y} ในหัวข้อ 4.2.1 พารามิเตอร์ที่ไม่ต้องตรวจวัด ไม่สอดคล้องกับแหล่งที่มาของข้อมูล	T-VER-METH-RE-05 Version 1	แก้ไขหน่วยของพารามิเตอร์ EF _{Grid,CM,y} ในหัวข้อ 4.2.1 จาก kgCO ₂ /MJ เป็น tCO ₂ /MWh	ตรวจสอบการแก้ไขในเอกสาร PDD ฉบับที่ 02 วันที่ 02/06/2558 พบว่ามีการแก้ไขอย่างถูกต้องสอดคล้องกับค่าชี้แจง ปิดสถานะ: CAR XX
ระยะเวลาคิดคาร์บอนเครดิตของโครงการในเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) ไม่ถูกต้อง	T-VER-PDD-Guideline Version 1	ที่ปรึกษาและผู้พัฒนาโครงการ ได้ทำการแก้ไขระยะเวลาคิดคาร์บอนเครดิตของโครงการในเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) ฉบับที่ 02 วันที่ 5 พ.ค. 2559	ตรวจสอบการแก้ไขในเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) พบว่ามีการแก้ไขระยะเวลาคิดคาร์บอนเครดิตของโครงการ และยืนยันความถูกต้องในการแก้ไขข้อมูลในเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) ฉบับที่ 02 วันที่ 5 พ.ค. 2559 ปิดสถานะ: CAR XX
หัวข้อที่ 3.1 พารามิเตอร์เหล่านี้ ไม่ปรากฏรายละเอียดที่ชัดเจน - MCFy ไม่ปรากฏรายละเอียดค่าจริงที่เลือกใช้ตามลักษณะหลุมฝังกลบ พร้อมนำเสนอหลักฐานสนับสนุน	ข้อกำหนด T-VER-METH-WM-04 Version 02	ระบุรายละเอียดของพารามิเตอร์ในหัวข้อที่ 3.1 ดังนี้ - MCFy อ้างอิงเอกสารข้อเสนอโครงการฉบับที่ 3 และเอกสารคำนวณเวอร์ชัน 3 โครงการมีการแก้ไขสมการที่ใช้คำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากรณีฐานจากหลุมฝังกลบขยะชุมชน จากสมการที่ 1 เป็น สมการที่ 2 ตามเครื่องมือคำนวณ T-VER-TOOL-WASTE-01 ซึ่งไม่มีการใช้ค่า MCFy ในการคำนวณโดยตรง แต่ใช้ในการอ้างอิงค่า CF โดยเลือกใช้ค่า CF ที่ 5.10 อ้างอิงค่า MCF ของหลุมฝังกลบที่ไม่มีระบบจัดการ (ลึกมากกว่า 5 เมตร)	ระบุรายละเอียดของพารามิเตอร์ในหัวข้อที่ 3.1 ดังนี้ - MCFy อ้างอิงเอกสารข้อเสนอโครงการฉบับที่ 3 และเอกสารคำนวณ เวอร์ชัน 3 โครงการมีการแก้ไขสมการที่ใช้คำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากรณีฐานจากหลุมฝังกลบขยะชุมชน จากสมการที่ 1 เป็น สมการที่ 2 ตามเครื่องมือคำนวณ T-VER-TOOL-WASTE-01 ซึ่งไม่มีการใช้ค่า MCFy ในการคำนวณโดยตรง แต่ใช้ในการอ้างอิงค่า CF โดยเลือกใช้ค่า CF ที่ 5.10 อ้างอิงค่า MCF ของหลุมฝังกลบที่ไม่มีระบบจัดการ (ลึกมากกว่า 5 เมตร)

คำถาม/สิ่งที่ต้องแก้ไข	อ้างอิง	คำตอบ/การแก้ไข	ผล
CL			
โปรดชี้แจงเพิ่มเติมและแสดงที่มาของข้อมูลจำนวนวันในการเดินระบบ		อ้างอิงจากเอกสาร “ผลการศึกษาความเป็นไปได้ทางเทคนิค.pdf” หัวข้อ 2.2 หน้า 2/8 และ “รายงานสรุป.pdf” หัวข้อที่ 4.1 หน้า 11/13	ตรวจสอบหลักฐาน “รายงานสรุป.pdf” และ “ผลการศึกษาความเป็นไปได้ทางเทคนิค.pdf” พบว่ามีความสอดคล้องกับคำชี้แจง ปิดสถานะ: CL XX
โปรดแสดงหลักฐานยืนยันการเป็นเจ้าของสถานประกอบการ		รายละเอียดเจ้าของสถานประกอบการแสดงตามเว็บไซต์ https://www.pea.co.th/SitePages/home.aspx	จากการตรวจสอบข้อมูลใน https://www.pea.co.th/SitePages/home.aspx ร่วมกับหลักฐานบันทึกขออนุมัติหลักการจัดซื้อหลอดประหยัดพลังงาน พบว่ามีความสอดคล้องกัน และไม่มีข้อสงสัยเพิ่มเติม ปิดสถานะ: CL XX
โปรดชี้แจงเพิ่มเติมพร้อมแสดงหลักฐานกรมสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดิน	T-VER-METH-AGR-01 Version 2	ผู้พัฒนาโครงการได้แสดงเอกสารยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน	ผู้ตรวจสอบได้ตรวจสอบว่าเป็นจริง ปิดสถานะ: CL XX
โปรดชี้แจงพร้อมแสดงหลักฐานที่มาของข้อมูลพารามิเตอร์ FCBD,y ที่ใช้ในคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน	T-VER-METH-RE-05 Version 1	หลักฐานที่มาของข้อมูลพารามิเตอร์ FCBD,y ที่ใช้ในคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกรณีฐาน ด้วยเอกสารแบบ “ปริมาณการผลิตไบโอดีเซล.pdf” แก้ไขจากปริมาณดีเซลที่ลดการนำเข้า 900,000 ลิตร/ปี เป็นปริมาณไบโอดีเซลที่ผลิต 960,000 ลิตร/ปี	ตรวจสอบการแก้ไขใบเอกสารการคำนวณ และเอกสาร PDD ฉบับที่ 04 วันที่ 09/07/2558 พบว่ามีกรแก้ไขอย่างถูกต้องสอดคล้องกับหลักฐาน ปิดสถานะ: CL XX
ขอขเขตการดำเนินโครงการอธิบายไม่ชัดเจนเรื่องระบบที่ใช้ผลิตก๊าซชีวภาพโครงการ (เดิมใช้ระบบใด และเปลี่ยนมาใช้ระบบใด)		ที่ปรึกษาและผู้พัฒนาโครงการ ได้ทำการชี้แจงเพิ่มเติมรายละเอียดในส่วนดังกล่าว ใบเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) ฉบับที่ 03 วันที่ 11 พ.ค.2559	ตรวจสอบการเพิ่มเติมรายละเอียดของระบบที่ใช้ผลิตก๊าซ โดยทางที่ปรึกษาและผู้พัฒนาโครงการ มีการระบุการเปลี่ยนแปลงระบบบำบัดน้ำเสียขอโครงการ จาระบบบำบัดน้ำเสียขอฟาร์มสุกรแบบเปิด พัฒนามาสู่การดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกด้วยระบบบำบัดน้ำเสียแบบปิด ใบเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) ฉบับที่ 03 วันที่ 11 พ.ค. 2559 และจากการตรวจสอบหลักฐานเชิงประจักษ์ วันที่ 29 เม.ย. 2559 ทำให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลมีความถูกต้องจรมตามสิ่งที่ปรึกษาและผู้พัฒนาโครงการชี้แจง ปิดสถานะ: CL XX

คำถาม/สิ่งที่ต้องแก้ไข	อ้างอิง	คำตอบ/การแก้ไข	ผล
FAR			
ต้องมีการปรับปรุงข้อมูลอุปกรณ์ไฟฟ้าแผลส่วนที่ติดตั้งจริง ในเอกสารข้อเสนอโครงการ และแจ้งให้ออกก. กราบ ก่อนทำการเริ่มติดตามผลข้อมูล (Monitoring) หมายเหตุ โครงการอยู่ระหว่างการก่อสร้าง	-	-	-

■ กระบวนการทวนสอบ (Verification)

คำถาม/สิ่งที่ต้องแก้ไข	อ้างอิง	คำตอบ/การแก้ไข	ผล
CAR			
พบความไม่สอดคล้องของช่วงเวลาติดตามผล ดังที่ระบุในหน้าแรกและหัวข้อ 4.4 ขอรายงานผลการติดตามฯ	หลักการความสอดคล้อง (Consistency)	แก้ไขช่วงเวลาติดตามผลในหัวข้อ 4.4 ให้สอดคล้องกับที่ระบุในหน้าแรก คือ 01/01/2557-31/12/2557 ความคิดเห็นต่อคำชี้แจงครั้งที่ 1 วันที่ 05/11/2558	ตรวจสอบการแก้ไขช่วงเวลาติดตามผลในหัวข้อ 4.4 ขอรายงานผลการติดตามฯ ฉบับที่ 2 พบว่ามีการแก้ไขข้อมูลอย่างถูกต้องสอดคล้องกับข้อมูลช่วงเวลาติดตามผลที่ระบุในส่วนอื่นๆ ปิดสถานะ: CAR XX
จากการลงตรวจพื้นที่โครงการพบความไม่สอดคล้องของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ติดตั้งเมื่อเทียบกับเอกสาร PDD และ MR โดยข้อมูลนี้ตรวจพบมีรายละเอียด ดังนี้ - รุ่นของอุปกรณ์ตรวจวัด (MI7140) - รุ่นของ Turbine (KMUTT-EGAT CF400) - กำลังของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า KW Base Rate ที่ 112 kW - จำนวนของหม้อแปลงไฟฟ้า 50 kVA (4 ตัว)		แก้ไขกำลังการผลิตติดตั้งของโครงการใน PDD หัวข้อ 2.2, 2.4 และภาคผนวกที่ 1 ให้ตรงกับที่ระบุในหัวข้อ 1.1 คือ 100 กิโลวัตต์ ทั้งนี้การผู้พัฒนาโครงการได้กำหนดชี้แจง ออก. ให้ทราบถึงรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงตัวเอกสารแบบ “แจ้งขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการคลอกรเรือ.pdf”	จากการตรวจสอบข้อมูลการแก้ไขในเอกสาร MR ฉบับที่ 03 พบว่ามีการแก้ไขอย่างถูกต้องสอดคล้องกับคำชี้แจง และการดำเนินการจริง ตรวจสอบหลักฐาน Ref#03 พบว่ามีการแจ้งข้อมูลไปยัง ออก. สอดคล้องกับคำชี้แจง ปิดสถานะ: CAR XX

คำถาม/สิ่งที่ต้องแก้ไข	อ้างอิง	คำตอบ/การแก้ไข	ผล
CAR			
อ้างอิงข้อมูลจากหลักฐาน “ภาคผนวก ตารางบันทึก.pdf” สำหรับพารามิเตอร์ Wx พบว่าข้อมูลในเดือนพฤษภาคมที่ชี้คำนวณ ไม่สอดคล้องกับระยะเวลาคิดเครดิตที่อ้างอิง	หลักการความสอดคล้อง	แก้ไขใน MR version 3 ระยะเวลาคิด 1 พฤษภาคม 2558 – 31 มกราคม 2559	ตรวจสอบการแก้ไขในเอกสาร MR version 03 พบว่ามีการแก้ไขระยะเวลาสอดคล้องกันโดยครอบคลุมระยะเวลาคิดเครดิตตั้งแต่ ระยะเวลาคิด 1 พฤษภาคม 2558 – 31 มกราคม 2559 ปิดสถานะ: CAR XX
ข้อมูล Temperature และ Pressure ที่อ้างอิงสำหรับการคำนวณพารามิเตอร์ HGPJ,y ในเดือนมกราคม 2558 ไม่สอดคล้องกับข้อมูล Daily report จากระบบ DCS แก้ไขข้อมูล		Temperature และ Pressure ที่อ้างอิงสำหรับการคำนวณพารามิเตอร์ HGPJ,y ในเดือนมกราคม 2558 ดังเอกสารแนบ “Daily pressure, temp”	ตรวจสอบการแก้ไขในเอกสารการคำนวณฉบับแก้ไข และ MR ฉบับแก้ไข พบว่ามีการแก้ไขอย่างถูกต้องสอดคล้องกับหลักฐานอ้างอิง /08/ ที่ได้รับ ปิดสถานะ: CAR XX
อ้างอิงพารามิเตอร์ EGPI,y ในหัวข้อ 4.2 หน้าที่ 16 ของเอกสารรายงานการติดตามผล (ต่อไปเรียก MR) พบว่า สัญลักษณ์นี้ที่ปรากฏในส่วน PEEL,Y ไม่สอดคล้องกับระเบียบวิธีการคำนวณ	หลักความถูกต้อง T-VER-METH-EE-03	ได้แก้ไขสัญลักษณ์ EG เป็น EC ตามไฟล์ word T-VER-MR-TCCC 8Apr15	ผู้ทวนสอบได้ทบทวนการเปลี่ยนแปลงสัญลักษณ์จาก EG เป็น EC ในหน้าที่ 16 ของเอกสาร MR ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 แล้ว ถูกต้อง ไม่มีประเด็นเพิ่มเติม ปิดสถานะ: CAR XX
CL			
ตามที่ปรากฏรายละเอียดในหัวข้อ 3.3 ของรายงานฯโปรดนำส่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ที่ใช้ตรวจวัดพารามิเตอร์ EGPI,Y และ ECPJ,Y ดังต่อไปนี้ - รายงานหรือประกาศนียบัตรการสอบเทียบ (Report/Certificate of Calibration) - รายละเอียดเชิงเทคนิค (specification) ของมิเตอร์ที่ใช้จากบริษัทผู้ผลิตจากการทวนสอบ ณ โรงไฟฟ้าวันที่ 18/12/2557 พบว่า หมายเลขอุปกรณ์ที่ปรากฏในหัวข้อ 3.3 ของรายงานฯ ไม่สอดคล้องกับหมายเลขอุปกรณ์ที่ปรากฏในรายงาน		แสดงเอกสาร 1) “CL03 export meter cal. 120922556” 2) “CL03 Spec. export meter” และ 3) “CL03 Spec. import meter”	1) ปรับแก้ข้อมูลหมายเลขอุปกรณ์ของเครื่องวัดไฟฟ้าส่งออก (EGPI,Y) ในหัวข้อ 3.3 ของรายงานการติดตามผลฯ จาก 96622078 เป็น 97822078 2) แสดงรายงานสอบเทียบอุปกรณ์หมายเลข 97822078 ฉบับที่ถูกต้อง (ไฟล์ชื่อ “Correct cal. for export meter 97822078”) ผู้ทวนสอบได้ตรวจสอบรายงานสอบเทียบอุปกรณ์หมายเลข 97822078 (ref /09/) แล้วพบว่า สอดคล้องกับหมายเลขอุปกรณ์ที่พบหน้างาน ปิดประเด็น CL XX

คำถาม/สิ่งที่ต้องแก้ไข	อ้างอิง	คำตอบ/การแก้ไข	ผล
CL			
โปรดแสดงหลักฐานที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินการ	หลักการความโปร่งใส	ตารางที่ 1 บันทึกน้ำหนักเศษอาหาร	ได้รับหลักฐาน /01/ และตรวจสอบความถูกต้องระหว่างการลงตรวจพื้นที่โครงการเมื่อวันที่ 16/03/2559 ปิดสถานะ: CL XX
จากการลงตรวจพื้นที่ในวันที่ 14/05/2558 พบว่าในพื้นที่โครงการมีการใช้รถ forklift ซึ่งใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในพื้นที่		รถ Forklift ที่พบในวันที่มีการตรวจพื้นที่ เป็นรถที่ใช้สำหรับขนอุปกรณ์ และ กังซี่เก่าของโรงไฟฟ้า Block 1 ซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในขอบเขตของโครงการ จึงไม่ได้พิจารณาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมนี้	จากข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกับหลักฐานเชิงประจักษ์จากการลงตรวจพื้นที่ในวันที่ 14/05/2558 ผู้ทวนสอบยอมรับคำชี้แจงและไม่มีข้อสงสัยเพิ่มเติม ปิดสถานะ: CL XX
โปรดชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมว่าการพิจารณาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมนี้อย่างเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร		อย่างไรก็ตามสำหรับการขนย้ายเก่าของโครงการ (โรงไฟฟ้า Block 2) จะขนส่งโดยสายพานลำเลียง ซึ่งปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ในระบบสายพานลำเลียงได้มีการพิจารณาการ ปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากการใช้ไฟฟ้าในโครงการไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว	

บันทึก

A series of 20 horizontal dashed lines for writing.

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
120 หมู่ที่ 3 ชั้น 9 อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0 2141 9841-50 โทรสาร 0 2143 8404
www.tgo.or.th

หนังสือเล่มนี้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์
โดยดำเนินการชดเชยคาร์บอนเครดิตจากโครงการ T-VER